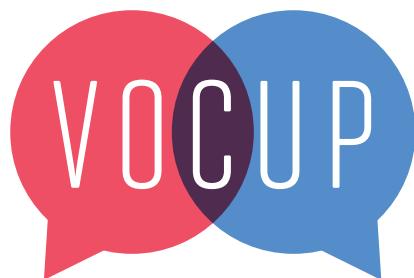

British Embassy
Pristina

Fletore pune

Radna sveska

MËSOJMË SERBISHT

UČIMO SRPSKI

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

CENTAR
ZA SOCIJALNE
INICIJATIVE
SEVERNA MITROVICA
KOSOVO

CENTRE
FOR SOCIAL
INITIATIVES
NORTHERN MITROVICA
KOSOVO

Copyright @2018.
Centar za socijalne inicijative

LEKSIONI 1 / LEKCIJA 1

1 Shëno fjalët e ofruara poshtë fotografisë përkatëse.

Upiši ponuđene reči ispod odgovarajuće slike.

autobus balet fudbal kompjuter banane ananas tenis traktor

2 Lexo përshëndetjet poshtë fotografive.

Pročitaj pozdrave ispod slika.

Ćao

Zdravo

Dobro jutro

Dobar dan

Dobro veče

KUJDES! PAŽNJA!

Përshëndetja **dobro jutro** përdoret në mëngjes.

Përshëndetja **dobar dan** përdoret ndërmjet mëngjesit dhe mbrëmjes.

Përshëndetja **dobro veče** përdoret në mbrëmje.

Përshëndetjet **zdravo** dhe **ćao** përdoren në çdo kohë të ditës. Përshëndetja **zdravo** përdoret ndërmjet personave të afërt dhe ndërmjet të rinjve, ndërsa **ćao** përdoret kryesisht tek të rinjtë.

3 Si është përshëndetja gjatë ditës? Lidhi përshëndetjet me orë.

Kako se pozdravlja tokom dana? Poveži pozdrave sa časovima.

Dobar dan

Dobro veče

Dobro jutro

4 Rrumbullakëso përkthimin e saktë të përshëndetjes.

Zaokruži tačan prevod pozdrava.

1. Mirëdita	Zdravo	Dobar dan	Dobro veče
2. Tung	Dobro jutro	Dobar dan	Ćao
3. Mirëmbrëma	Dobar dan	Dobro veče	Dobro jutro

KUJDES! PAŽNJA!

Në gjuhën serbe secila shkronjë paraqet një tingull. Përjashtim bëjnë shkronjat **nj** dhe **lj** (e cila tingëllon si l në shqip) me të cilat do të njoftohemi më vonë.

Sigurisht qe deri më tani i ke vërejtur shkronjat **č** dhe **ć** që shkruhen në mënyrë të ngjashme, por edhe që tingëllojnë në mënyrë të ngjashme.

Shembuj:

Dobro veče.

Ćao.

5 Lexo fjalët më poshtë. Fjalët e shkruara saktë janë të shënuara me ngjyrë të verdhë.

Proçitaj reçı dole. Ispravno napisane reçı su obeležene žutom bojom.

1. čas	čas
2. čup	ćup
3. čak	čak
4. bič	bić
5. priča	priča

KUJDES! PAŽNJA!

Përshëndetja në ndarje **doviđenja** përdoret në mëngjes dhe deri sa të bie terri.

Përshëndetja **laku noć** përdoret në mbrëmje.

Përshëndetjet **zdravo** dhe **čao** përdoren edhe me rastin e takimit dhe në ndarje në çdo kohë të ditës. Rregulli për përdorimin e tyre në ndarje është i njëjtë sikur tek përdorimi me rastin e takimit.

Përshëndetja **zdravo** përdoret ndërmjet personave të afërt dhe ndërmjet të rinjve, ndërsa **čao** përdoret kryesisht tek të rinjtë.

6 Çka do të thuash me rastin e takimit, e çka në ndarje? Rendit shprehjet.

Šta ćeš reći prilikom susreta, a šta na rastanku? Rasporedi izraze.

Doviđenja Dobro jutro Dobar dan Laku noć Dobro veče

Këtë e përdori me rastin e takimit

Ove izraze koristim prilikom susreta:

Këtë e përdori në ndarje

Ove izraze koristim na rastanku:

7 Lidhi përshëndetjet me rastin e takimit dhe përshëndetjet në ndarje.

Poveži pozdrave prilikom susreta i pozdrave na rastanku.

1. Dobro veče	A. Zdravo
2. Dobro jutro	B. Čao
3. Čao	C. Doviđenja
4. Zdravo	D. Laku noć
5. Dobar dan	E. Doviđenja

REČNIK/FJALOR

Pozdravi pri susretu / Përshëndetjet me rastin e takimit

Ćao/Tung

Dobar dan/Mirë dita

Dobro jutro/Mirë mëngjesi

Dobro veče/Mirë mbrëma

Zdravo/Tungjatjeta

Pozdravi na rastanku/Përshëndetjet në ndarje

Ćao/Tung

Doviđenja/Mirë u pafshim.

Laku noć/Natën e mirë

Zdravo/Tungjatjeta

ananas/ananas

autobus/autobus

balet/balet

banana/banane

fudbal/futboll

kompjuter/kompjuter

muzika/muzikë

park/park

tenis/tenis

LEKSIONI 2 / LEKCIJA 2

1 Lexo me kujdes dhe pastaj plotëso fushat e zbrazëta

Pažljivo pročitaj i nakon toga popuni prazna polja.

- Zdravo. Ja sam Marko.
- Ćao, Marko. Ja sam Ana.

- Ćao. Ja sam Ivana.
- Zdravo. Ja sam Jana. Ovo je Nikola.
- Zdravo, Nikola.
- Zdravo.

2 Në fushat e zbrazëta shëno shprehjet e duhura për prezantim.

U prazna polja upiši odgovarajući izraz za predstavljanje.

Ovo je Ana.

Ovo _____ Marko.

_____ je Ivana.

Ovo _____ Nikola.

_____ Jana.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur dëshiron të prezantohesh, duhet të thuash **ja sam** / unë jam dhe pastaj emrin tënd.

Kur dëshiron të prezantohesh dikë tjetër, duhet të thuash **ovo je** / ky - kjo është dhe pastaj emrin e tij ose emrin e saj.

3 Në fushat e zbrazëta shëno përgjigjet e sakta. Ndihmën do ta gjesh në boksin në fund të ushtrimit.

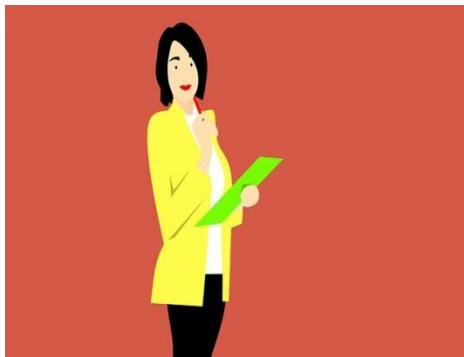
U prazna polja upiši tačne odgovore. Pomoć ćeš naći u boksu na kraju vežbe.

_____ Savić

_____ Kovač

_____ Ilić

_____ Marić

KUJDES! PAŽNJA!

Për prezantimin e personave mund të përdorën fjalët **gospodin** dhe **gospođa**.
Fjala **gospodin** përdoret për burra dhe paraqet një drejtim me mirësjellje (kurtuazi).
Fjala **gospođa** përdoret për gra dhe paraqet po ashtu një drejtim me mirësjellje (kurtuazi).

Pas këtyre fjalëve mbiemri përdoret më së shpeshti.

4 Lidh emrat e shteteve në gjuhen shqipe dhe serbe.

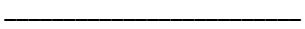
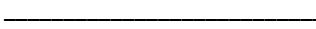
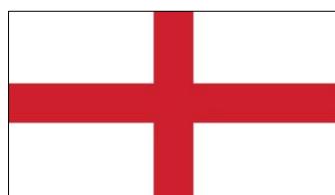
Poveži imena država na srpskom i albanskom jeziku.

Gjermani	Španija
Danimarkë	Mađarska
Shqipëri	Velika Britanija
Japoni	Francuska
Hungari	Srbija
Britania e Madhe	Albanija
Brazil	Španija
Serbi	Rusija
Shtetet e Bashkuaratë Amerikës	Brazil
Rusi	Sjedinjene Američke Države
Francë	Japan
Spanjë	Nemačka

5 Shkruaj emrin e shtetit nën flamurin e duhur.

Upišite ime države ispod ogovarajuće zastave.

Shqipëri Itali Hungari Serbi Angli Gjermani

6 Lexo sqarimin në fund të ushtrimit dhe pastaj në fushat e zbrazëta shëno prej nga janë Lena dhe Martini.

Proçitatje objашnjenje na kraju vežbe i nakon toga u prazna polja upišite odakle dolaze Lena i Martin.

Zdravo. Ja sam Lena. Ja sam iz _____ (Nemačka).

Dobro veče. Ja sam Martin. Ja sam iz _____ (Engleska).

KUJDES! PAŽNJA!

Kur thuhet se nga cili shtet vjen dikush, ndërsa emri i shtetit përfundon me **a**, në atë rast shkronja **a** në fund të fjalës kalon në **e**.

Shembuj:

Albanija – iz Albanije

Srbija – iz Srbije

Nemačka – iz Nemačke

Engleska – iz Engleske

7 Në fushat e zbrazëta shëno përgjigjen e saktë.

U prazna polja upišite taçne odgovore.

Ovo je Ana. _____ je iz Srbije.

Ovo je Jan. _____ je iz Nemačke.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur në vend të emrit të dikujt duam të përdorim përemrin, përdoren **on** dhe **ona**.

Kur flasim për burrë, përdorim **on**.

Kur flasim për grua, përdorim **ona**.

8 Prezanto personat nga fotografitë ashtu siç është bërë në detyrën paraprake.

Shkruaj fjalitë.

Predstavi osobe sa slika kao što je urađeno u prethodnom zadatku. Napiši rečenice.

Bekim – Albanija

Helga – Nemačka

Ovo je Bekim. On je iz Albanije.

Atila – Mađarska

Alis – Francuska

KUJDES! PAŽNJA!

Deri më tani e ke mësuar foljen **biti** në vetën e parë (1) dhe të tretë (3) njëjës:

ja **sam**/ unë jam

on **je**/ ai është

ona **je**/ ajo është

ovo **je**/ ky-kjo është

REČNIK/FJALOR

Nazivi država/Emrat e shteteve

Albanija/Shqipëri

Engleska/Angli

Francuska/Francë

Mađarska/Hungari

Nemačka/Gjermani

Rusija/Rusi

Srbija/Serbi

ja sam/unë jam

on je/ai është

ona je/ajo është

ovo je/ky-kjo është

gospodin/zotëri

gospođa/zonjë

iz/nga

Albanije/Shqipëria

Engleske/Anglia

Francuske/Franca

Mađarske/Hungaria

Nemačke/Gjermania

Rusije/Rusia

Srbije/Serbia

LEKSIONI 3 / LEKCIJA 3

1 Lexo dhe shëno përshëndetjet e duhura.

Pročitaj i upiši odgovarajuće pozdrave.

– **Zdravo.** / _____.

– **Zdravo.** _____? / Tung. Si je?

– _____. A ti? / Mirë. Po ti?

– **Nije loše.** / _____.

– _____. / Mirëdita.

– **Dobar dan. Kako ste?** / Mirëdita. _____?

– **Dobro. Kako ste Vi?** / _____. Ju si jeni?

– _____. / Nuk është keq.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam ta pyesim dikë si është, i përdorim këto pyetje:

Kako si? / Si je?

Kako ste? / Si jeni? (për personat që u drejtohem me mirësjellje)

Në këto pyetje në shumicën e rasteve përgjigjemi:

Dobro. / Mirë.

Nije loše. / Nuk është keq.

2 Si do ta pyesësh shokun se si është? Rrumbullakëso përgjigjen e saktë.

Kako ćeš pitati druga kako je? Zaokruži tačan odgovor.

Kako si? Kako ste?

3 Në detyrën 1 jemi takuar me shkronjën š (sh). Lexo me kujdes fjalët në vijim::

U zadatku 1 susreli smo se sa slovom š. Pažljivo pročitaj sledeće reči:

miš

koš

šuma

poštar

kišobran

4 Dëgjo numrat prej 0 deri në 6 dhe mbaj mend si shkruhen.

Pročitaj brojeve od 0 do 6 i upamti kako se pišu.

nula

jedan

dva

tri

četiri

pet

šest

5 Shëno me shkronja numrin i cili mungon.

Upiši slovima broj koji nedostaje.

A. 2, ____ , 4

B. 3, ____ , 5

C. 1, ____ , 3

D. 4, ____ , 6

6 Dëgjo numrat prej 7 deri në 12 dhe mbaj mend si shkruhen.

Pročitaj brojeve od 7 do 12 i upamti kako se pišu.

sedam

osam

devet

deset

jedanaest

dvanaest

7 Shëno me shkronja numrin i cili mungon.

Upiši slovima broj koji nedostaje.

- A. 5, _____, 7
- B. _____, 4, 5
- C. 9, _____, 11
- D. _____, 2, 3
- E. 10, _____, 12
- F. _____, 10, 11

8 Lidhi numrat me fjalët që i përcaktojnë.

Poveži brojeve sa rečima koje ih označavaju.

7	dvanaest
3	pet
5	sedam
10	četiri
12	osam
8	deset
4	tri

9 Shëno me shifra numrat e shënuar në kllapa.

Upiši ciframma brojeve upisane u zagradi.

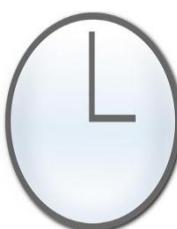
- 1: _____ (tri, dva, pet, jedan, jedan, četiri)
- 2: _____ (pet, tri, šest, sedam, devet, devet)
- 3: _____ (četiri, nula, dva, nula, osam, osam)

10 Lexo me kujdes.

Pažljivo pročitaj.

- Koliko je sati?
- Jedan sat.

- Koliko je sati?
- Tri sata.

- Koliko je sati?
- Sedam sati.

11 Përgjigju në pyetje duke e shënuar tekstin në mënyrën si vijon:

Odgovori na pitanja tako što ćeš uneti tekst na sledeći način:

Izvinite, koliko je sati? (3) Tri sata.

- A. Izvinite, koliko je sati? (6) _____.
- B. Izvini, koliko je sati? (4) _____.
- C. Izvini, koliko je sati? (1) _____.
- D. Izvinite, koliko je sati? (10) _____.
- E. Izvinite, koliko je sati? (12) _____.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të pyesim dikë për kohë, atëherë themi:

Kur duam të pyesim me mirësjellje, do të përdorim: **izvinite** / më falni. Kur e njohim dikë apo kur bisedojmë me bashkëmoshatarë, do të përdorim: **izvini** / më fal.

Shembuj:

Izvini, koliko je sati? / Më fal, sa është ora?

Izvinite, koliko je sati? / Më falni, sa është ora?

REČNIK/FJALOR

Kada pitamo nekoga kako je i odgovori na to

Kur e pyesim dikë se si është dhe përgjigjet në këtë

Kako si?/Si je?

Kako ste?/Si jeni?

Dobro./Mirë.

Nije loše./Nuk është keq.

Brojevi/Numrat

broj/numri

nula – 0 - zero

jedan – 1 - një

dva – 2 - dy

tri – 3 - tre

çetiri – 4 - katër

pet – 5 - pesë

šest – 6 - gjashtë

sedam – 7 - shtatë

osam – 8 - tetë
devet – 9 - nëntë
deset – 10 - dhjetë
jedanaest – 11 - njëmbëdhjetë
dvanaest – 12 - dymbëdhjetë

Sati /Ora

Koliko je sati?/Sa është ora?

Izvinjenje/Kërkim falja

Izvini / Më fal
Izvinite / Më falni

zub/dhëmb
lisica/dhelpër
kruška/dardhë
poklon/dhuratë
šeza deset/ gjashtëdhjetë

LEKSIONI 4 / LEKCIJA 4

1 Lexo dhe lidhi fjalët me emra.

Pročitaj i poveži reči s imenima.

Dobar dan. Ja sam Ana. Ovo su moj otac Saša i moja majka Mila. Ovo je moj brat Luka, a ovo je moja sestra Sara.

Mirë dita. Unë jam Ana. Këta janë babai im Sasha dhe nëna ime Milla. Ky është vëllai im Lluka, kurse kjo është motra ime Sara.

ANA

brat

majka

otac sestra

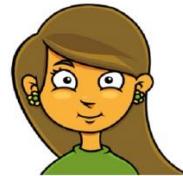
SAŠA

MILA

LUKA

SARA

2 Nënvizo fjalën përkatëse.

Podvuci odgovarajuću reč.

Ovo su **moj / moja** otac Saša i **moj / moja** majka Mila.

Ovo je **moj / moja** brat Luka, a ovo je **moj / moja** sestra Sara.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të themi që dikush apo diçka i gjinisë mashkulllore i përket (takon) dikujt në vetën e partë (1) njëjës, atëherë themi **moj**.

Për emrat e gjinisë femërore përdoret fjala **moja**.

Shembuj:

moj otac/babai im	moja majka/nëna ime
moj brat/vëllai im	moja sestra/motra ime

3 Si do të thuash që sendet në fotografi janë tuajat? Nën fotografi shkruaj fjalën e duhur.

Kako është reçi da su predmeti na slici tvoji? Ispod slike upiši odgovarajuću reč.

knjiga
(gjinia femërore)

ranac
(gjinia mashkulllore)

kompjuter
(gjinia mashkulllore)

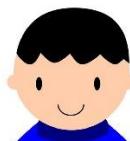
olovka
(gjinia femërore)

kuća
(gjinia femërore)

telefon
(gjinia mashkulllore)

drug
(gjinia mashkulllore)

drugarica
(gjinia femërore)

4 Lexo fjalitë, ndërsa pastaj lexo tekstin në boks.

Pročitaj rečenice, a posle toga pročitaj tekst u boksu.

Ja **sam** tvoj brat. / *Unë jam vëllai yt.*

Ti **si** moja sestra. / *Ti je motra ime.*

Ovo **su** mama i tata. / *Këta janë nëna dhe babai.*

Mi **smo** porodica. / *Ne jemi familje.*

KUJDES! PAŽNJA!

Fjalët me bold në fjalitë e mësipërme paraqesin format e foljes “**biti**” / jam (me qenë), që zgjedhohet në mënyrë të çrregullt. Për këtë arsyen format e saj duhet të mësohen përmendësh.

ja sam / unë jam	mi smo / ne jemi
ti si / ti je	vi ste / ju jeni
on je / ai është	oni su / ata janë
ona je / ajo është	one su / ato janë

5 Renditi format e foljes “biti” - jam (me qenë) në vendet përkatëse.

Rasporedi oblike glagola *biti* na odgavarajuća mesta.

je smo su je sam ste si

Ja _____ Iva.

Mi _____ porodica.

Ti _____ moj brat.

Vi _____ moj otac i moja majka.

On _____ moj drug.

Oni _____ moj brat i moja sestra.

Ona _____ moja drugarica.

6 Çka do t'i thotë Marko shoqes së tij Dritës? Fillimisht lexo tekstin ne boks, pastaj shkruaj fjalët që mundojnë nën foto.

Šta će Marko reći svojoj drugarici Driti? Najpre pročitaj tekst u boksu, a zatim upiši reči koje nedostaju ispod slika.

KUJDES!

Në detyrën 4 kemi hasur në fjalën **tvoj** - yt (**tvoj brat** - vëllai yt).

Ashtu siç **moj** - im dhe **moja** - ime përdorën për vetën e parë (1) njëjës për të thënë se dikush apo diçka i përket (takon) dikujt, **tvoj** - yt dhe **tvoja** - jote përdorën për vetën e dytë (2) njëjës.

Shembuj:

moj drug/ shoku im

tvoj drug/ shoku yt

moja drugarica/ shoqja ime

tvoja drugarica/ shoqja jote

Marko: Ovo je ____ otac.

Marko: Ovo je ____ majka.

Marko: Ovo je ____ majka.

Marko: Ovo je ____ otac.

Marko: Ovo je ____ brat.

REČNIK/FJALOR

Porodica/Familja

otac/babai

majka/nëna

brat/vëllai

sestra/motra

Glagol *biti* /Folja *biti/jam (me qenë)*

ja sam/unë jam

ti si/ti je

on je/ai është

ona je/ajo është

mi smo/ne jemi

vi ste/ju jeni

oni su/ata janë

moj/im

moja/ime

tvoj/yt

tvoja/jote

drug/shoku

drugarica/shoqja

knjiga/libri

kompjuter/kompjuteri

kuća/shtëpia

olovka/lapsi

ranac/çanta e shpinës

telefon/telefoni

LEKSIONI 5 / LEKCIJA 5

1 Shëno emrin e profesioneve nën fotografi.

Upiši nazine zanimanja ispod slika.

arhitekta policajac doktorka sekretarica glumac pilot konobar
fudbaler profesor muzičar

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

PAŽNJA!/KUJDES!

Për profesionin **doktor** përdoret edhe fjala **lekar** (mjek).

2 Disa emërtime të profesioneve kanë forma të ndryshme për meshkuj dhe femra. Këtu janë paraqitur disa. Shfrytëzoji dhe shkruaj fjalitë e sakta duke përdorur elementet e dhëna. Ki kujdes për format e fjalëve të tjera që duhet të jenë në fjali.

Neki nazivi zanimanja imaju različite oblike za muškarce i žene. Ovde su dati neki od njih. Iskoristi ih i napiši pravilne rečenice pomoću datih elementa. Vodi računa o oblicima ostalih reči koje treba da stoje u rečenici.

Emërtimi i profesioneve për meshkuj

Nazivi zanimanja za muškarce

Emërtimi i profesioneve për

Nazivi zanimanja za žene

doktor

doktorka

profesor

profesorka

konobar

konobarica

glumac

glumica

1. moj – otac – glumac

2. tvoj – majka – doktor

Tvoja majka je doktorka _____.

3. moj – brat – konobar

4. moj – sestra – profesor

5. tvoj – drugarica – glumac

3 Fjalët e dhëna shkruaj në vendin përkatës.

Date reči upiši na odgovarajuće mesto.

PAŽNJA! KUJDES!

Kur duam të themi se dikush apo diçka u përket (takon) personave në vetën e tretë (3) njëjës, atëherë përdorim format **njegov** dhe **njen** (**i tij** dhe **e saj**).

Shembuj:

on:**njegov** otac

ona:**njen** otac

(babai i tij)

(babai i saj)

Në qoftë se pas fjalëve **njegov** dhe **njen** është emri i gjinisë femërore, atëherë format e tyre janë **njegova** dhe **njena**.

Shembuj:

on: **njegova** majka

ona: **njena** majka

(nëna e tij)

(nëna e saj)

njen njegov njegova njena

1. Ovo je Sara, a ovo je _____ drugarica.

2. Ovo je Bojan, a ovo je _____ drug.

3. Ovo je Raša, a ovo je _____ majka.

4. Ovo je Tanja, a ovo je _____ otac.

4 Lexo numrat prej 13 deri në 20.

Pročitaj brojeve od 13 do 20.

13

trinaest

14

četrnaest

15

petnaest

16

šesnaest

17

sedamnaest

18

osamnaest

19

devetnaest

20

dvadeset

5 Shëno numrat që janë të shkruar me shkronja.

Obeleži brojeve koji su napisani slovima.

A. trinaest	1, 6, 13
B. četrnaest	7, 9, 14
C. dvanaest	8, 12, 16
D. sedamnaest	9, 11, 17
E. dvadeset	7, 14, 20

6 Lidh numrat dhe fjalët.

Poveži brojeve i reči.

1. 12	A. šesnaest
2. 13	B. dvadeset
3. 16	C. dvanaest
4. 17	D. sedamnaest
5. 19	E. trinaest
6. 20	F. devetnaest

7 Shëno numrat që janë të shkruar me shkronja.

Obeleži brojeve koji su napisani slovima.

pet šesnaest jedanaest tri osamnaest dvadeset četrnaest

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

8 Shkruaj me fjalë.

Napiši rečima.

PAŽNJA! KUJDES!

Kur i mbledhim dy numra, atëherë këtë e shqiptojmë në këtë mënyrë:

$7 + 4 = 11$: 7 plus 4 je 11 ili sedam plus četiri je jedanaest.

Kur e zbresim një numër nga numri tjetër, atëherë këtë e shqiptojmë në këtë mënyrë:

$15 - 6 = 9$: 15 minus 6 je 9 ili petnaest minus šest je devet.

Shembull: $5 + 5 = 10$ pet plus pet je deset.

A. $3 + 8 = 11$ _____

B. $4 + 9 = 13$ _____

C. $6 + 8 = 14$ _____

D. $12 + 3 = 15$ _____

E. $14 + 5 = 19$ _____

REČNIK/FJALOR

Zanimanja/Profesionet

arhitekta/arkitekt
doktor/ doktor
doktorka/doktoreshë
fudbaler/futbollist
glumac/aktor
glumica/aktore
konobar/kamarier
konobarica/kamariere
lekar/mjek
lekarka/mjeke
muzičar/muzikant
pilot/pilot
policajac/ polic
profesor/profesor
profesorka/profesoreshë
sekretarica/ sekretareshë

Brojevi/Numrat

trinaest – 13/trembëdhjetë
četrnaest – 14/katërbëdhjetë
petnaest – 15/ pesëmbëdhjetë
šesnaest – 16/ gjashtëmbëdhjetë
sedamnaest – 17/ shtatëmbëdhjetë
osamnaest – 18/ tetëmbëdhjetë
devetnaest – 19/ nëntëmbëdhjetë
dvadeset – 20/ njëzet

Sabiranje i oduzimanje/Mbledhje dhe zbritje

plus/plus
minus/minus

njegov/i tij
njegova/ e saj
njen/ i saj
njena/e saj

LEKSIONI 6 / LEKCIJA 6

1 Këta janë emërtimet e muajve në gjuhën serbe. Në fushat e zbrazëta shëno emërtimet e duhura sipas renditjes gjatë vitit.

Ovo su nazivi meseca u godini na srpskom jeziku. U празна полja upiši odgovarajuće nazive meseci prema redosledu u godini.

JANUAR FEBRUAR MART APRIL MAJ JUN JUL
AVGUST SEPTEMBAR OKTOBAR NOVEMBAR DECEMBAR

muaji/mesec 3

muaji/mesec 2

muaji/mesec 10

muaji/mesec 1

muaji/mesec 11

muaji/mesec 8

muaji/mesec 12

muaji/mesec 7

muaji/mesec 9

muaji/mesec 4

muaji/mesec 5

muaji/mesec 6

2 Renditi muajt në renditje të drejtë.

Rasporedi mesece prema pravilnom redosledu.

PROLEĆE

LETÖ

JESEN

ZIMA

Proleće / Pranverë

maj _____
mart _____
jun _____
april _____

Leto / Verë

jun _____
septembar _____
avgust _____

Jesen / Vjeshtë

decembar _____
oktobar _____
septembar _____
novembar _____

Zima / Dimër

decembar _____
mart _____
februar _____
januar _____

KUJDES! PAŽNJA!

Proleće, leto, jesen dhe **zima** (pranverë, verë, vjeshtë dhe dimër) në gjuhën serbe quhen **godišnja doba** (stinët e vitit).

3 Si do të thuash që diçka ka ndodhur në muajin e caktuar? Shkruaj.

Kako češ reći da se nešto dogodilo u određenom mesecu? Napiši.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të themi se diçka ka ndodh në një muaj, emrit të muajit do t'ia shtojmë shkronjën **u**. Përpara emërtimit të muajit duhet të jetë parafjala **u** (në)

Shembuj:

u mart**u**/në mars
u maj**u** /në maj
u jun**u** /në qershor
u april**u**/në prill

Maj: _____ u maju _____
Jul: _____
Avgust: _____
Septembar: _____
Decembar: _____

4 Shkruaj pyetjet kur ka lindur dikush dhe përgjigjet se në cilin muaj ka lindur.

Napiši pitanja kada je neko rođen i odgovore u kojem se mesecu rodio.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam ta pyesim mashkullin kur ka lindur, këtë do ta themi në këtë mënyrë: **Kada si rođen?** /Kur ke lindur?

Kur duam ta pyesim femrën kur ka lindur, do ta bëjmë këtë pyetje: **Kada si rođena?** /Kur ke lindur?

Sic mund të vëreni, kjo pyetje në serbisht ndryshon sipas gjinive.

Kada si rođen ? – (maj) _____ U maju _____.

_____ ? – (mars) _____

_____ ? - (tetor) _____

_____ ? - (shkurt) _____

KUJDES! PAŽNJA!

Fjala pyetëse **kada** mund të thuhet edhe **kad**. (Në shqip në të dy rastet është kur)

Shembuj:

Kada si rođen? = **Kad** si rođen? = Kur ke lindur?

5 Lexo rregullin në boks dhe shkruaj me fjalë numrat render.

Pročitaj pravilo u boksu i napiši rečima redne brojeve.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të dimë se çfarë date është sot përdoret kjo pyetje: **Koji je danas datum?**

Çfarë date është sot?

Për t'u përgjigjur në këtë pyetje, duhet t'i mësojmë numrat render. Pasi që tashmë i dimë numrat themelorë, renderët do t'i mësojmë lehtë.

Numrat renderë ndërtohen ashtu që trajtës së numrit themelor i shtohet vazhdimi (sufiksi) **i**.

Tek disa numra baza e numrit dallon tek numri themelor dhe render, ashtu që këta numra duhet t'i mësojmë përmendësh. Janë këta numra:

1. prvi / (i pari)

2. drugi/ (i dyti)

3. treći/(i treti)

4. četvrti/(i katërti)

7. sedmi/(i shtati)

8. osmi/ (i teti)

5: peti
6: _____
9: _____
10: _____
15: _____

6 Shkruaj datat me fjalë.

Napiši slovima datume.

KUJDES! PAŽNJA!

Në pyetjen se çfarë date është sot, përgjigjemi në këtë mënyrë:

1. avust (prvi avgust) / 1. gusht (një gusht)
Danas je 3. mart (treći mart) / Sot është 3. mars (tre mars)
8. april (osmi april) / 8. Prill (tetë prill)

Koji je danas datum? Çfarë date është sot?

Danas je.../ Sot është....

1. 04.05. _____ četvrti maj
2. 09.02. _____
3. 12.12. _____
4. 15.08. _____

7 Lexo tekstin në boks dhe pastaj shkruaj pastaj datat me fjalë.

Pročitaj u tekst u boksu, a zatim napiši rečima datume.

KUJDES! PAŽNJA!

Që të mund t'i shfrytëzojmë të gjitha datat e muajit, duhet që t'i dimë numrat themelorë dhe rendorë deri në 31.

Pasi që tashmë i dimë numrat themelorë dhe rendorë deri në 20, nuk do të ketë problem për t'i mësuar.

Numrat themelorë prej 21 deri në 31

Osnovni brojevi od 21 do 31

21 – dvadeset jeden – njëzet e një

22 – dvadeset dva – njëzet e dy

Numrat rendorë prej 21 deri në 31

Redni brojevi od 21 do 31

21. – dvadeset prvi-i njëzet e njëshi

22. – dvadeset drugi--i njëzet e dyshi

23 – dvadeset tri – njëzet e tre	23. – dvadeset treći-i njëzet e treti
24 – dvadeset četiri –njëzet e katër	24. – dvadeset četvrti-i njëzet e katërti
25 – dvadeset pet–njëzet e pesë	25. – dvadeset peti-i njëzet e pesti
26 – dvadeset šest–njëzet e gjashtë	26. – dvadeset šesti-i njëzet e gjashti
27 – dvadeset sedam–njëzet e shtatë	27. – dvadeset sedmi-i njëzet e shtati
28 – dvadeset osam–tetë	28. – dvadeset osmi-i njëzet e teti
29 – dvadeset devet–njëzet e nëntë	29. – dvadeset deveti-i njëzet e nënti
30 – trideset–tridhjetë	30. – trideseti-i tridhjeti
31 – trideset jedan–tridhjetë e një	31. – trideset prvi-i tridhjeti e njëshi

1. 21.04. – dvadeset prvi april
2. 23.06. – _____
3. 25.07. – _____
4. 28.09. – _____
5. 30.11. – _____

REČNIK/FJALOR

Meseci/Muajt

januar/janar
 februar/shkurt
 mart/mars
 april/prill
 maj/maj
 jun/qershor
 jul/korrik
 avgust/gusht
 septembar/shtator
 oktobar/tetor
 novembar/nëntor
 decembar/dhjetor

Osnovni brojevi/Numrat themelorë

dvadeset jedan – 21/njëzet e një
 dvadeset dva – 22/njëzet e dy
 dvadeset tri – 23/njëzet e tre
 dvadeset četiri – 24/njëzet e katër
 dvadeset pet – 25/njëzet e pesë
 dvadeset šest – 26/njëzet e gjashtë
 dvadeset sedam – 27/njëzet e shtatë

dvadeset osam – 28/njëzet e tetë
dvedeset devet – 29/njëzet e nëntë
trideset – 30/tridhjetë
trideset jedan – 31/ tridhjetë e një

Redni brojevi/Numrat rendorë

1. prvi/ i pari
2. drugi/ i dyti
3. treći/ i treti
4. četvrти/ i katërti
5. peti/ i pesti
6. šesti/ i gjashti
7. sedmi/ i shtati
8. osmi/ i teti
9. deveti/ i nënti
10. deseti/ i dhjeti
11. jedanaesti/ i njëmbëdhjeti
12. dvanaesti/ i dymbëdhjeti
13. trinaesti/ i trembëdhjeti
14. četrnaesti/ i katërbëdhjeti
15. petnaesti/ i pesëmbëdhjeti
16. šesnaesti/ i gjashtëmbëdhjeti
17. sedamnaesti/ i shtatëmbëdhjeti
18. osamnaesti/ i tetëmbëdhjeti
19. devetnaesti/ i nëntëmbëdhjeti
20. dvadeseti/ i njëzeti
21. dvadeset prvi/ i njëzet e njëshi
22. dvadeset drugi/ i njëzet e dyti
23. dvadeset treći/ i njëzet e treti
24. dvadeset četvrти/ i njëzet e katërti
25. dvadeset peti/ i njëzet e pesti
26. dvadeset šesti/ i njëzet e gjashti
27. dvadeset sedmi/ i njëzet e shtati
28. dvedeset osmi/ i njëzet e teti
29. dvadeset deveti/ i njëzet e nënti
30. trideseti/ i tridhjeti
31. trideset prvi/ i tridhjetë e njëshi

LEKSIONI 7 / LEKCIJA 7

1 Shëno foljet. Ndihma: të gjitha foljet e kërkua e përfundojnë me shkronjë të njëjtë.

Obeleži glagole. Pomoć: svi traženi glagoli završavaju se na isto slovo.

Zdravo. Ja sam Zoran. Imam 12 godina i idem u peti razred. Ja živim u Gračanici.

Ćao. Ja sam Jana. Imam 13 godina i idem u šesti razred. Ja živim u Nišu.

2 Si do të tingëllojnë fjalitë e dhëna në vetën e dytë (2) njëjës? Shkruaj ato, por fillimi si lexo rregullat në boks.

Kako će date rečenice glasiti u 2. licu jednine? Napiši ih, ali najpre pročitaj pravila u boksu.

KUJDES! PAŽNJA!

Në qoftë se detyra paraprake është zgjidhur me sukses, ka qenë e mundur që të vërehet një rregull: të gjitha foljet në vetën e parë përfundojnë me shkronjën **m**.

Primeri:/Shembuj

Ja **sam** Zoran./ Unë jam Zorani.

Ima**m** 12 godina./ Jam 12 vjeç.

Idem u peti razred./ Shkoj në klasën e pestë.

Živi**m** u Gračanici./ Jetoj në Gračanicë.

Kur përdoren foljet në vetën e dytë (2) njëjës, do të përfundojnë me shkronjën **š (sh)**.

Mos harro që folja **biti** (jam – me qenë) ka forma të veçanta që tashmë i kemi mësuar.

Imam 12 godina. _____

Idem u peti razred. _____

Živim u Gračanici. _____

Imam 13 godina. _____

Idem u šesti razred. _____

Živim u Nišu. _____

KUJDES! PAŽNJA!

Në fjali shpesh mund të mungojë subjekti.

Shembuj

Živim u Nišu. = Ja živim u Nišu. / Jetoj në Nish. = Unë jetoj në Nish.

Živiš u Gračanici. = Ti živiš u Gračanici. / Jeton në Gračanicë. = Ti jeton në Gračanicë.

3 Lexo rregullin dhe shkruaj me fjalë sa vjeç janë personat në foto.

Pročitaj pravilo i napiši rečima koliko godina imaju osobe na slikama.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të dimë se sa vjeç është dikush, do ta pyesim në këtë mënyrë:

Koliko imaš godina? / Sa vjet ke?

Tani kur i dimë numrat, mund të përgjigjemi lehtë në këtë pyetje. Përgjigjemi në këtë mënyrë:

Imam 15 godina /I kam 15 vjet, ose në mënyrë të shkurtë themi vetëm **15 godina /**15 vjet.

Për këtë rregull ka përashtime tek katër numrat e parë:

Koliko imaš godina? / Sa vjet i ke?

Jednu godinu. / Një vit.

Dve godine. / Dy vite

Tri godine. / Tre vite

Četiri godine. / Katër vite.

16 šesnaest godina

10 _____

18 _____

1 _____

4 Lexo dialogun e dy vajzave. Pastaj shkruaj me fjalë në cilën klasë janë personat në foto.

Pročitaj dijalog dve devojčice. Nakon toga napiši slovima u koji razred idu osobe na slikama.

- Zdravo.
- Čao.
- Ja sam Anja.
- Ja sam Lela.
- Koliko imaš godina?
- Imam 14 godina. A ti?
- 15 godina.
- U koji razred ideš?
- Ja idem u osmi razred.
- Ja idem u sedmi razred.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të dimë se në cilën klasë është dikush, do ta pyesim në këtë mënyrë:

U koji razred ideš?/ Në cilën klasë shkon?

Meqë i dimë numrat rendorë, nuk është kurrrfarë problemi që të përgjigjemi lehtë në këtë pyetje:

Idem... /Shkoj...

- u prvi razred./ në klasën e parë.**
- u drugi razred./ në klasën e dytë.**
- u treći razred./ në klasën e tretë.**
- u četvrti razred./ në klasën e katërt.**
- u peti razred./ në klasën e pestë.**
- u šesti razred./ në klasën e gjashtë.**
- u sedmi razred./ në klasën e shtatë.**
- u osmi razred./ në klasën e tetë.**

Përgjigjja mund të jetë edhe më e shkurtë. Kjo formë e shkurtë nuk është e thënë që të përdoret vetëm për vetën e dytë (2) njëjës, por edhe për vetat e tjera.

U prvi razred./ Në klasën e parë.

U drugi razred./ Në klasën e dytë.

U treći razred./ Në klasën e tretë.

U četvrti razred./ Në klasën e katërt.

U peti razred./ Në klasën e pestë.

U šesti razred./ Në klasën e gjashtë.

U sedmi razred./ Në klasën e shtatë.

U osmi razred./ Në klasën e tetë.

3. u treći razred

6. _____

1. _____

7. _____

5 Lexo rregullin dhe plotëso fjalitë.

Pročitaj pravilo i dopuni rečenice.

KUJDES! PAŽNJA!

Nëse duam ta pyesim dike se ku jeton, do t'ia bëjmë këtë pyetje:

Gde živiš?/ Ku jeton?

Nëse duam të themi se dikush jeton ne një qytet, duhet që para emërtimit të qytetit të jetë parafjala **u (në)**

Primeri:/ Shembuj:

Beograd	u Beograd u / Beograd	në Beograd
Leposavić	u Leposavić u / Leposaviq	në Laposaviq
Drač	u Drač u / Durrës	në Durrës
Prizren	u Prizren u / Prizren	në Prizren
Niš	u Niš u / Nish	në Nish
Beč	u Beč u / Vjenë	në Vjenë
Pariz	u Parizu / Paris	në Paris
London	u London u / Londër	në Londër

A e ke vërejtur shkronjën me ngjyrë të kuqe **u** në fund të emërtimit të qyteteve? Po qe se emërtimi i qytetit përfundon me bashkëtingëllore, atëherë në fund do të shtohet shkronja **u**.

1. Ja živim _____ u Nišu _____. (Niš)
2. Ja živim _____. (Zagreb)
3. Ja živim _____. (Rim)
4. Ja živim _____. (Pariz)
5. Ja živim _____. (Leposavić)
6. Ja živim _____. (London)
7. Ja živim _____. (Beograd)

6 Shkruaj pyetjet për përgjigjet e dhëna.

Napiši pitanja za date odgovore.

_____ ? – Dvanaest godina.

_____ ? – U Prištini.

_____ ? – U peti razred.

REČNIK/ FJALOR

Gradovi/ Qytetet

Beč/Vjenë

Beograd/ Beograd

Bor/ Bor

London/ Londër

Niš/ Nish

Pančevo/ Pançevë

Pariz/ Paris

Rim/ Romë

Zagreb/ Zagreb

Zaječar/ Zajaçr

godina/ vjet (vite)

idem, ideš/ shkoj, shkon

imam, imaš/ kam, ke

razred/ klasë

živim, živiš/jetoj, jeton

Koliko godina imaš?/ Sa vjet i ke?

U koji razred ideš?/ Në cilën klasë shkon?

Gde živiš?/ Ku jeton?

LEKSIONI 8 / LEKCIJA 8

1 Mëso ditët e javës dhe renditi sipas renditjes së drejtë (nga e hëna deri të dielën) në vijat më poshtë.

Nauči dane u nedelji, pa ih rasporedi u pravilan raspored (od ponedeljka do nedelje) na linijama ispod.

Ponedeljak - E hënë

Utorak - E martë

Sreda - E mërkurë

Çetrv tak - E enjte

Petak - E premte

Subota - E shtunë

Nedelja - E diele

sreda petak ponedeljak nedelja subota utorak çetrv tak

2 Nga fjala e dhënë shkruaj emrat e ditëve nga e hëna deri të dielën.

Od date reči napiši imena dana od ponedeljka do nedelje.

ponedeljakutoraksredaçetrv takpetaksubotanedelja

3 Lexo sqarimin në boks, e pastaj lexo fjalët e dhëna.

Pročitaj objašnjenje u boksu, a zatim pročitaj date reči.

PAŽNJA! / KUJDES!

Në fjalët **ponedeljak** dhe **nedelja** (e hënë dhe e diele) përsëri takohemi me shkronjën:

lj.

Shkronja **lj** si dhe **nj** shkruhen me ndihmën e dy shkronjave.

Kur **lj** dhe **nj** gjenden në fillim të fjalisë apo në fillim të emrave të përveçëm, vetëm shkronja e parë është e madhe: **Lj** dhe **Nj**.

Ljig ljubav poljubac prijatelj biljka kljun lbuljaška Ljubljana

4 Plotëso fjalitë.

Dopuni rečenice.

- Koji je danas dan?
- Danas je _____. (*E mërkurë*)

- Koji je sutra dan?
- Sutra je _____. (*E premte*)

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të pyesim se çfarë dite është sot, do të përdorim këtë pyetje:

Koji je danas dan? / Çfarë dite është sot?

Në këtë pyetje përgjigjemi në këtë mënyrë:

Danas je ponеделjak / уторак / среда / четвртак / петак / субота / недела.

/Sot është e hënë/ e martë/ e mërkurë/ e enjte/ e premte/ e shtunë, e diele.

Kur duam të dimë se çfarë dite është nesër, do të përdorim këtë pyetje:

Koji je sutra dan? / Çfarë dite është nesër?

Në këtë pyetje përgjigjemi në këtë mënyrë:

Sutra je понеделjak / уторак / среда / четвртак / петак / субота / недела.

Nesër është e hënë/ e martë/ e mërkurë/ e enjte/ e premte/ e shtunë, e diele.

5 Plotëso fjalitë sipas fjalëve në kllapa.

Dopuni rečenice prema rečima u zagradama.

1. Koji je danas dan ? – Danas je utorak. (e martë)
2. Koji je _____ ? – Sutra je _____. (e diele)
3. _____ ? – _____. (nesër / e enjte)
4. _____ ? – _____. (sot / e shtunë)

6 Nën foto shëno emërtimet e lëndëve shkollore të paraqitura.

Ispod slika upiši nazine nabrojanih školskijh predmeta.

muzičko likovno informatika matematika istorija biologija
fizičko geografija engleski

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____

6. _____ 7. _____ 8. _____ 9. _____

7 Plotëso orarin e orëve në serbisht.

Popuni raspored časova na srpskom jeziku.

E hënë: matematikë, anglisht, biologji, edukatë fizike.

E martë: art figurativ , matematikë, histori, informatikë.

E mërkurë: anglisht, gjeografi, matematikë, muzikë.

E enjte: edukatë fizike, informatikë, biologji, art figurativ.

E premte: matematikë, histori, muzikë, gjeografi.

Ponedeljak	Utorak	Sreda	Četvrtak	Petak

PAŽNJA!/ KUJDES

Orari i orëve shkollore sipas ditëve në serbisht thuhet **raspored časova**/ orari mësimor.

8 Duke përdorur emërtimet e lëndëve mësimore të cilat i kemi mësuar në këtë leksion, shkruaj orarin tënd mësimor.

Koristeći nazine školskikh predmeta koje smo naučili u ovoj lekciji napiši svoj raspored časova.

Ponedeljak	Utorak	Sredaë	Četvrtak	Petak

REČNIK/ FJALOR

Dani u nedelji/ditët e javës

ponedeljak/ e hënë

utorak/ e martë

sreda/ e mërkurë

çetvrtak/ e enjte

petak/ e premte

subota/ e shtunë

nedelja/ e diele

Koji je danas dan? – Danas je ponedeljak / utorak / sreda...//

Çfarë dite është sot? - Sot është e hënë/ e martë/ e mërkurë.../

Koji je sutra dan? – Sutra je ponedeljak / utorak / sreda.../

Çfarë dite është nesër? - Nesër është e hënë/ e martë/ e mërkurë...

Školski predmeti/ Lëndët mësimore

biologjija/ bilogji

engleski/ anglisht

fizičko/ edukatë fizike

geografija/ gjeografi

informatika/ informatikë

istorija/ histori

likovno/ art figurativ

matematika/ matematikë

muzičko/ muzikë

raspored časova/ orari mësimor

danas/ sot

sutra/ nesër

biljka/ bimë

kljun/ sqep

Ljig/ Lig

ljubav/ dashuri

Ljubljana/ Lubjanë

ljaljaška/ kolovajzë

poljubac/ puthje

prijatelj/ mik

LEKSIONI 9 / LEKCIJA 9

1 Lexo dialogun. Pastaj shëno fjalët që paraqesin lëndë shkollore.

Pročitaj dijalog. Zatim obeleži reči koje označavaju školske predmete.

- Halo.
- Zdravo. Adam ovde.
- Zdravo. Kako si?
- Nije loše. Šta radiš?
- Učim biologiju. Šta ti radiš?
- Ja učim engleski i istoriju.
- Ja volim engleski i fizičko, ali sutra imam istoriju.
- Vidimo se sutra.
- Važi. Vidimo se.

KUJDES! PAŽNJA!

Në mësimin e kaluar kemi mësuar lëndët shkollore. Tani vërejmë se disa prej tyre kanë prapashtesa të ndryshme.

biologija – učim biologiju

istorija – imam istoriju

Lëndët shkollore të cilat përfundojnë me **a** janë të gjinisë femërore. Prapashtesën u e fitojnë kur emrat e gjinisë femërore janë në funksion të objektit real, respektivisht kur janë në rasën kallëzore.

Eemri engleski është, në gjuhën serbe është i gjinisë mashkulllore. Në rasën kallëzore ky emër nuk lakohet:

engleski – ja učim engleski / anglisht – unë mësoj anglisht

Përveç gjinisë mashkulllore dhe femërore, në gjuhën serbe ekziston edhe gjinia asnjanëse. Këta janë, për shembull, emrat e lëndëve shkollore të cilët përfundojnë me **o** (**muzičko, likovno, fizičko**). Këta tre emra mbresin të njëjtë edhe në rasën kallëzore, prandaj do të themi:

fizičko – ja volim fizičko / edukata fizike – unë dua edukatën fizike

2 Përzgjedh formën e saktë të fjalëve.

Podvuci tačan oblik reči.

1. Šta učiš? – Učim **matematika / matematiku**.
2. Danas imam **fizičko / fizička**.
3. Sutra imam **informatika / informatiku i likovno / likovna**.
4. Ti voliš **geografiju / geografinju**, a moj brat **istorija / istoriju**.

KUJDES! PAŽNJA!

Në fjalitë e mësipërme vërejtëm se subjekti mund të lihet jashtë:

Ja imam informatiku. = **Imam** informatiku.

Unë kam informatikë. = **Kam** informatikë.

3 Rrumbullakëso emrat e ditëve për të cilat mendon se janë të gjinisë femërore.

Zaokruži nazine dana za koja misliš da su ženskog roda.

ponedeljak utorak sreda četvrtak petak subota nedelja

KUJDES! PAŽNJA!

Ditët e javës që përfundojnë me **a** janë të gjinisë femërore. Ditët e mbeturat të javës janë të gjinisë mashkulllore.

Kur duam të tregojmë që diçka ndodh në një ditë të caktuar, është e rëndësishme të dimë se i cilës gjini është emërtimi i asaj dite.

Te emrat e gjinisë mashkulllore nuk ka ndryshime. Vetëm shtohet parafjala **u** para emrit:

u ponedeljak / u utorak / u četvrtak / u petak

të hënën / të martën / të enjten / të premtën

Te emrat e gjinisë femërore, **a** në fund të fjalës ndryshon në **u**.

u sreda / subotu / nedelju

të mërkurën / të shtunën / të dielën

4 Shiko orarin e lëndëve dhe pastaj shkruaj pyetjet dhe përgjigjet sipas shembullit të dhënë.

Pogledaj raspored časova, a zatim napiši pitanja i odgovore prema datom primeru.

Ponedeljak	Utorak	Sreda	Četvrtak	Petak
engleski	matematika	fizičko	likovno	matematika
geografija	istorija	informatika	matematika	engleski
matematika	muzičko	biologija	istorija	biologija
muzičko	geografija	likovno	informatika	fizičko

Primer:

Ponedeljak

- Šta imаш u понеделjak?
- У понеделјак имам енглески, географију, математику и музичко.

Utorak

- _____ ?
- _____ .

Sreda

- _____ ?
- _____ .

Četvrtak

- _____ ?
- _____ .

Petak

- _____ ?
- _____ .

5 Sa është ora? Shëno përgjigjet e sakta.

Koliko je sati? Obeleži tačne odgovore.

- dva sata
- pola tri
- tri sata

- tri sata
- tri i dvadeset
- tri i deset

- pola četiri
- četiri i dvadeset
- dva i dvadeset

- pet sati
- pet i pet
- pet do šest

- petnaest do šest
- petnaest do pet
- pet i petnaest

KUJDES! PAŽNJA!

Deri tani kemi mësuar orët e plota. Në këtë ushtrim vërejtëm si tregohet koha edhe kur nuk është orë e plotë.

Për gjysmën e orës zakonisht themi:

- 12:30 - pola jedan /** dymbëdhjetë e gjysmë
- 01:30 - pola dva /** një e gjysmë
- 02:30 - pola tri /** tre e gjysmë
- 03:30 - pola četiri /** katër e gjysmë

Kohën ndërmjet orës së plotë dhe gjysmës së orës e tregojmë në këtë mënyrë:
orën **i** minutën:

- 01:10 jedan i deset /** një e dhjetë
- 02:15 dva i petnaest /** dy e pesëmbëdhjetë
- 03:20 tri i dvadeset /** tre e njëzet

Kohën ndërmjet gjysmës së orës dhe orës së plotë e tregojmë në këtë mënyrë minuta **do** orën:

01:50 deset do dva / dhjetë deri në dy (fjalë për fjalë)

02:45 petnaest do tri / pesëmbëdhjetë deri në tre

03:40 dvadeset do četiri / njëzet deri në katër

6 Shfrytëzo fjalët e ofruara për të shkruar sa është ora. Me këtë rast përzgjidh fjalën **DO ose I.**

Iskoristi ponudene reči da napiše koliko je sati. Pritom izaberi reč *DO* ili *I*.

petnaest šest osam dvadeset dva dvanaest osam jedanaest
 osam petnaest šest sedam pet

08:15 _____ **do / i** _____
11:55 _____ **do / i** _____
11:06 _____ **do / i** _____
07:45 _____ **do / i** _____
06:22 _____ **do / i** _____
06:52 _____ **do / i** _____

7 Kur fillojnë orët? Lexo sqarimin në fushë, pastaj shkruaj me fjalë kur fillojnë orët.

Kada počinju časovi? Pročitaj objašnjenje u boksu, a zatim napiši rečima kada počinju časovi.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të themi në cilën kohë ndodh diçka, mjafton që para kohës të cilën e kemi mësuar të shtojmë parafjalën **u**.

Shembull:

Koliko je sati? / Sa është ora?

jedan / një

pola dva / një e gjysmë

dva i petnaest / dy e pesëmbëdhjetë

petnaest do osam / pesëmbëdhjetë në tetë

U koliko sati? / Në ora sa?

u jedan / në një

u pola dva / në një e gjysmë

u dva i petnaest / në dy e pesëmbëdhjetë

u petnaest do osam / në pesëmbëdhjetë në tetë

Kada počinje biologija? (08:00)

U osam _____.

Kada počinje matematika? (08:50)

_____ .

Kada počinje engleski? (10:10)

_____ .

Kada počinje likovno? (11:30)

_____ .

Kada počinje geografija? (12:45)

_____ .

REČNIK/FJALOR

Glagoli sa pravim objektom / Foljet me objekt real

učim / mësoj

imam / kam

volim / dashuroj

pola / gjysmë

u / në

ali / por

u ponedeljak / të hënën

u utorak / të martën

u sredu / të mërkurën

u četvrtak / të enjten

u petak / të premten

u subotu / të shtunën

u nedelju / të dielën

U koliko sati? / Në ora sa?

U jedan/ dva/ tri... / Në një/dy/tre...

U pola jedan / pola dva / pola tri... / Në një e gjysmë/dy e gjysmë/tre e gjysmë...

U sati i minutit. / Në ora dhe minutë.

Šta radiš? / Çka po bën?

Vidimo se sutra. / Shihemi nesër.

LEKSIONI 10 / LEKCIJA 10

1 Lexo çfarë kush bën, pastaj lidh fjalët dhe fotografitë.

Pročitaj šta ko radi, pa zatim poveži reči i slike.

Ana peva. *Ana këndon.*

Branko jede. *Branko ha.*

Dejan uči. *Dejani mëson.*

Darko spava. *Darkoja flenë.*

Maša plače. *Masha qanë.*

Lena kuva. *Lena zien.*

uči spava jede čita peva plače sluša gleda kuva

1. Ana _____ .

2. Darko _____ .

3. Dejan _____ .

4. Lena _____ .

5. Sara _____ muziku.

6. Maša _____ .

7. Branko _____ .

8. Vlada _____ novine.

9. Ivan _____ televiziju.

KUJDES! PAŽNJA!

Të gjitha fjalët e dhëna janë folje në vetën e tretë njëjës. Shikoni edhe një herë dhe do të vëreni se nuk e kanë prapashtesën e njëjtë të gjithat. Ato përfundojnë me njérën nga tri zanoret. Shkruaj cilat zanore janë këto:

— — —

Keni vërejtur se të tri vetat njëjës kanë prapashtesa të ndryshme. Deri sa në vetën e parë dhe të dytë njëjës folja përfundon me **m** ose **sh**, në vetën e tretë njëjës përfundon me zanoren **a**, **e** ose **i**.

Nëse e din njérën nga trajtat e foljes në kohën e tashme njëjës, lehtë mund të zgjedhosh dy trajtat e mbeturat.

Treće lice jednine: Ana pev**a**.

Branko jede**e**.

Dejan uč**i**.

Veta e tretë njëjës: Ana këndon.

Branko ha.

Dejani mëson.

Prvo lice jednine: Ja pev**am**.

Ja jed**em**.

Ja uč**im**.

Veta e parë njëjës: Unë këndo**j**.

Un ha.

Unë mëso**j**.

Drugo lice jednine: Ti pev**aš**.

Ti jed**eš**.

Ti uč**iš**.

Veta e dytë njëjës: Ti këndon.

Ti ha.

Ti mëso**j**.

2 Shkruaj trajtat e foljeve të cilat mungojnë.

Napiši oblike glagola koji nedostaju.

ja čitam

ja _____

ja _____

ja _____

ja kuvam

ti _____

ti pevaš

ti _____

ti slušaš

ti _____

on _____

ona _____

ona plače

on _____

on _____

3 Çfarë po bëjnë personat në fotografi?

Šta rade osobe na slikama?

Ja pecam.

On _____.

Ja kupujem.

Ona _____.

Ja crtam.

Ona _____.

Ja vozim.

On _____.

Ja pričam.

Ona _____.

4 Shkruaj pyetjet dhe përgjigjet.

Napiši pitanja i odgovore.

KUJDES! PAŽNJA!

Nëse duam të pyesim çfarë po bën dikush, duhet të përdorim fjalën pyetëse (përemrin pyetës) **ko** / kush.

Pjetjen do ta parashtrojmë në këtë mënyrë:

Ko + folja në vetën e tretë njëjës

Shembuj:

Ko pecă?

Kush peshkon?

Ko vozi?

Kush vozitë?

Ko crta?

Kush vizaton?

Ana: Ja učim.

Ko _____ ? – Ana uči.

Iva: Ja kuvam.

Ko _____ ? – Iva _____ .

Saša: Ja jedem.

_____ ? – _____ .

Boris: Ja pričam

_____ ? – _____ .

5 Lexo rregullin dhe nga fjalitë nga ushtrimi paraprak shkruaj fjalitë mohuese.

Pročitaj pravilo i od rečenica iz prethodnog vežbanja napiši odrične rečenice.

KUJDES! PAŽNJA!

Në gjuhën serbe, fjalitë mohuese krijohen duke shtuar fjalën mohuese (pjesëzën) **ne** / nuk para foljes.

Shembuj:

ja kupujem – ja **ne** kupujem

unë blej – unë nuk blej

ti kupuješ – ti **ne** kupuješ

ti blenë – ti nuk blenë

on/ona kupuje – on/ona **ne** kupuje

ai / ajo blenë – ai / ajo nuk blenë

Ja učim. – Ja ne učim .

Ana uči. – _____ .

Ja kuvam. – _____ .

Iva kuva. – _____ .

Ja jedem. – _____.
Saša jede. – _____.

Ja pričam. – _____.
Boris priča. – _____.

REČNIK / FJALORI

crtam / vizatoj
čitam / lexoj
gledam / shikoj
jedem / ha
kupujem / blej
kuvam / ziej
pecam / peshkoj
pevam / këndoј
plačem / qaj
pričam / flas
slušam / dëgjoj
spavam / fle
učim / mësoj
vozim/ vozis

LEKSIONI 11 / LEKCIJA 11

1 Lexo tekstin dhe pastaj përgjigju nëse pohimet janë të sakta ose të pasakta.

Pročitaj tekst, a zatim odgovori da li su tvrdnje tačne ili pogrešne.

Dobar dan. Ja sam Luka. Ja živim u Gračanici.
Ovo je moja kuća. Ovde živimo moja porodica i ja.

Ovo je dnevna soba.
Ovde sedimo i gledamo televiziju.

Ovo je kuhinja. Ovde mama kuva.

Ovo je spavaća soba.

Ovo je dečja soba.
Ovde spavamo i učimo.

Ovo je kupatilo.

A ovo je garaža.
Ovde parkiramo auto.

Ovo je kuhinja. Ovde spavamo. tačno netačno
Ovo je dnevna soba. Ovde gledamo televiziju. tačno netačno
Ovo je kupatilo. Ovde mama kuva. tačno netačno
Ovo je garaža. Ovde parkiramo auto. tačno netačno

2 Lidhi emërtimet e dhomave me fotografi.

Poveži nazive prostorija sa slikama.

A

B

C

D

E

F

1. kupatilo
2. dečja soba
3. kuhinja
4. dnevna soba
5. spavaća soba
6. garaža

- A.
- B.
- C.
- D.
- E.
- F.

3 Çfarë po bëjnë Luka dhe vëllai i tij? Shëno fjalët të cilat janë folje.

Šta rade Luka i njegov brat? Obeleži reči koje su glagoli.

Ovde sedimo i gledamo televiziju.

Ovde spavamo i učimo.

KUJDES! PAŽNJA!

Foljet e paraqitura në dy fjalitë e mësipërme kanë prapashtesën e njëjtë: **mo**.

Kjo është prapashtesa për vetën e parë shumës.

T'i kujtojmë të gjitha prapashtesat e foljeve qëi kemi mësuar deri tani:

ja sed**im** unë jam ulur

ti sed**iš** ti je ulur

on/ona sed**i** ai/ajo është ulur

mi sed**imo** ne jemi ulur

4 Shëno trajtat e foljeve që mungojnë.

Upiši oblike glagola koji nedostaju.

ja _____

ti _____

on/ona _____

mi učimo

ja _____

ti radiš

on/ona _____

mi _____

ja _____

ti _____

on/ona jede

mi _____

5 Shkruaj fjalitë nga elementet e dhëna. Kujdesu që fjalitë të jenë në trajtën e duhur.

Napiši rečenice od datih elemenata. Vodi računa o tome da reči budu u pravilnom obliku.

1. živimo / u Beogradu

On živi u Beogradu.

2. gleda / televizija

Mi gleda televizija.

3. danas / imamo / geografija

Ti imamo geografijën.

4. u subota / učimo / matematika

Ja učimo matematikën.

6 Çfarë ka në shtëpi? Shëno fjalët nën foto.

Šta se nalazi u kući? Upiši reči ispod slika.

krevet sto stolica ogledalo lampa

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

7 Çfarë blen?

Šta kupuješ?

KUJDES! PAŽNJA!

Folja **kupiti** - **blej** (për të blerë), kërkon objektin e vërtetë, respektivisht akuzativin/rasën kallëzore.

Tek emrat e gjinisë femërore, prapashtesa **a** ndryshon në **e**.
stolica - **stolice**

Tek fjalët e tjera të këtij ushtrimi, kjo trajtë mbetet e njëjtë.

ogledalo

Šta kupuješ za kupatilo? – Za kupatilo kupujem _____.

sto

Šta kupuješ za kuhinju? – Za kuhinju kupujem _____.

krevet

Šta kupuješ za stan? – Za stan kupujem _____.

stolica

Šta kupuješ za sobu? – Za sobu kupujem _____.

lampa

Šta kupuješ za kuću? – Za kuću kupujem _____.

KUJDES! PAŽNJA!

Parafjala **za** - për përdoret gjithashtu për rasën kallëzore (akuzativ) (sikurse edhe objekti i vërtetë).

REČNIK / FJALORI

- garaža / garazh
- dečja soba / dhomë e fëmijëve
- dnevna soba / dhomë e ditës
- krevet / shtrat
- kuća / shtëpi
- kuhinja / kuzhinë
- kupatilo / banjo
- kuva / zien
- lampa / llambë
- ogledalo / pasqyrë
- parkiramo / parkojmë
- sedimo / ulemi
- soba / dhomë
- spavaća soba / dhomë e fjetjes
- spavamo / flemë
- stan / banesë
- sto / tavolinë
- stolica / karrige
- za / për

LEKSIONI 12 / LEKCIJA 12

1 Ndërlidh përgjigjet e ofruara me numrat në fotografi.

Poveži ponuđene odgovore sa brojevima na slici.

ruka glava noge stomak

_____ _____ _____ _____

2 Shëno fjalën e cila tregon pjesën e paraqitur të trupit.

Označi reč koja predstavlja prikazani deo tela.

- glava stomak ruka

- glava noge ruka

- ruka stomak glava

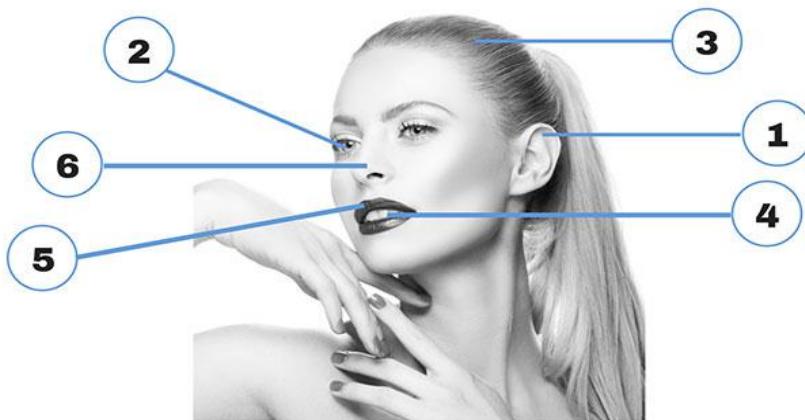

- stomak noge ruka

3 Mëso emrat e pjesëve të kokës. Lidhi përgjigjet e ofruara në fotografi me numrat në fotografi.

Nauči nazive delova glave. Spojte ponuđene odgovore ispod slike sa brojevima na slici.

uvo/vesh oko/sy kosa/flokë zub/dhëmb usta/gojë nos/hundë

oko

kosa

zub

usta

nos

uvo

—

—

—

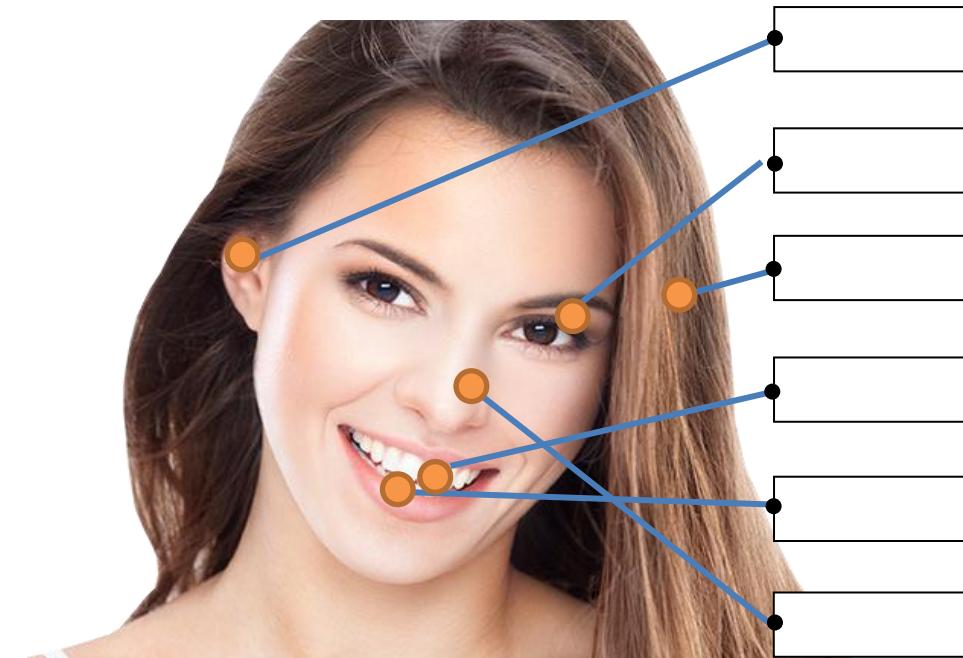
—

—

—

4 Shkruaj pjesët e shënuara të kokës.

Upiši obeležene delove glave.

5 Në rrathë shkruaj numrat rendor.

U kružiçë upiši redne brojeve.

1. uvo

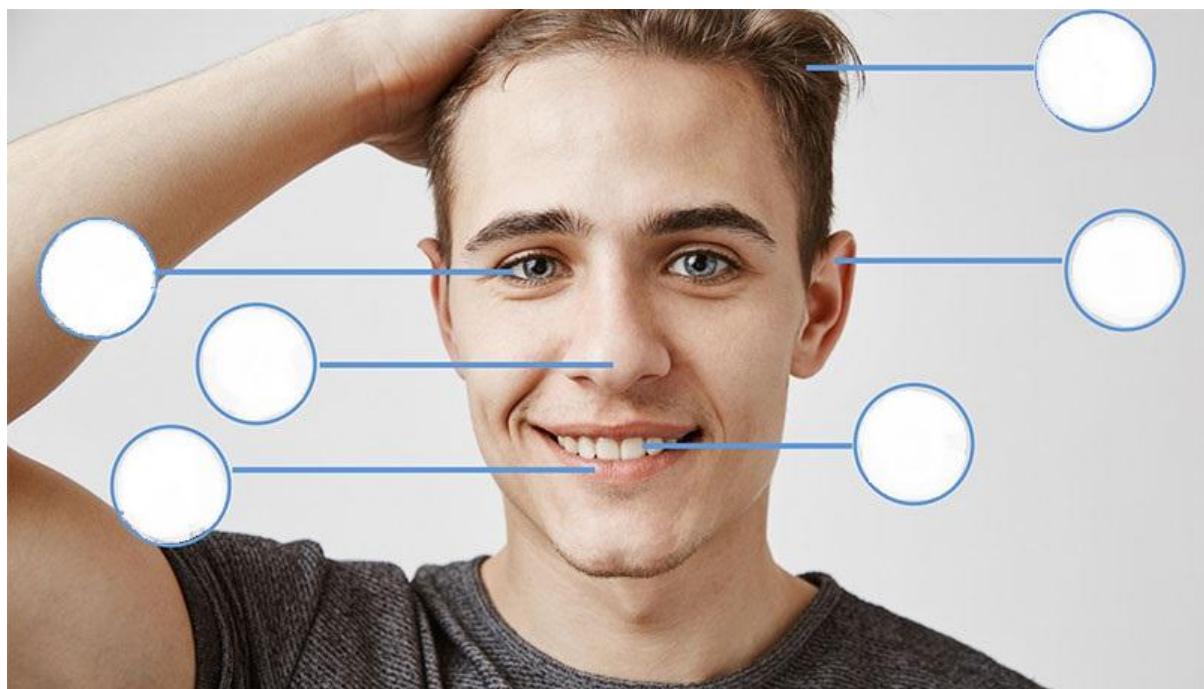
2. oko

3. zub

4. nos

5. kosa

6. usta

6 Lexo rregullat në boks, pastaj shkruaj pjesët e trupit dhe numrin e tyre.

Pročitaj pravila u boksu, a zatim napiši delove tela i njihov broj.

PAŽNJA! KUJDES!

Pjesët e trupit që i kemi mësuar deri tani mund t'i përdorim edhe në shumës.

Emrat që përfundojnë me **a** janë të gjinisë femërore dhe këta emra e ndërtojnë shumësin duke e ndërruar shkronjën **a** në shkronjën **e**.

Shembuj:

jedna ruka – dve ruke / një dorë – dy duar

jednanoga – dve noge / një këmbë – dy këmbë

Mund të vërejmë se numrat **një** (1) dhe **dy** (2) janë të shkruar ndryshtës krasuar me atë që kemi mësuar. Ata thuhen **një** dhe **dy** kur gjenden para emrave të gjinisë femërore. Nga numri tre (3) e tutje, numrat nuk ndryshojnë.

Pjesët e trupit që përfundojnë me bashkëtingëllore janë të gjinisë mashkullorë (bark, dhëmb, hundë). Numrat **një** dhe **dy** para tyre nuk ndryshojnë, por në shumës emrat marrin prapashtesën **a**.

Shembuj:

jedan zub – dva zuba / një dhëmb – dy dhëmbë

jedan nos – dva nosa / një hundë-dy hunda

Pjesët e trupit që përfundojnë me **o** janë të gjinisë asnjanëse (sy, vesh). Numri **një** para tyre ndryshon, ndërsa vazhdimi i emrit **o** ndryshohet në **a**. Numri **dy** nuk ndryshon te emrat e gjinisë asnjanëse.

Shembuj:

Jedno oko – dva oka

Jedno uvo – dva uva

Kini vëmendjen në atë që emrat **oko** dhe **uvo** në shumës pa numra thuhen **oci** dhe **usi**.

Fjala **usta** ka prapashtesën **a**, por kjo fjale përdoret vetëm në shumës. Kjo nënkupton se numrat para saj nuk kanë trajtë të cilën nuk e kemi hasur më herët.

jedna usta / një gojë **dvoja** usta / dy gojë

troja usta / tri gojë

glava: jedna glava

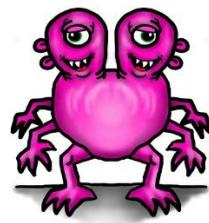
oko: _____

uvo: _____

zub: _____

ruka: _____

noga: _____

glava: _____

oko: _____

uvo: _____

zub: _____

ruka: _____

noga: _____

glava: _____

oko: _____

uvo: _____

zub: _____

ruka: _____

noga: _____

REČNIK / FJALOR

glava (jedna glava – dve glave) / kokë (një kokë – dy koka)

kosa / flokë

noga (jedna noga – dve noge) / këmbë (një këmbë – dy këmbë)

nos (jedannos – dvanosa) / hundë (një hundë – dy hundë)

oko (jednooko – dva oka – oči) / sy (një sy – dy sy)

ruka (jedna ruka – dve ruke) / dorë (një dorë – dy duar)

stomak / bark

usta (jedna usta – dvoja usta – troja usta) / gojë (një gojë – dy gojë)

uvo (jednouovo – dvauva – uši) / vesh (një vesh – dy veshë)

zub (jedanzub – dvazuba) / dhëmb (një dhëmb – dy dhëmbë)

LEKSIONI 13 / LEKCIJA 13

1 Lexo dialogun. Pastaj shëno nëse pohimet janë të sakta apo të pasakta.

Pročitaj dijalog. Zatim obeleži da li su tvrdnje tačne ili netačne.

Doktor: Dobar dan. Izvolite.

Mjeku: Mirë dita. Urdhëroni.

Boris: Dobar dan.

Boris: Mirë dita.

Doktor: Kako ste?

Mjeku: Si jeni?

Boris: Ne osećam se dobro. Boli me glava i imam temperaturu.

Boris: Nuk ndjehem mirë. Më dhemb koka dhe kam temperaturë.

Doktor: Da pogledam... Da, imate temperaturu. Da li kašljete?

Mjeku: Të shoh... Po, paskeni temperaturë. A kolliteni?

Boris: Ne kašljem. Samo se loše osećam.

Boris: Nuk kollitem. Vetëm ndjehem plogësht.

Doktor: Imate grip. Morate da se odmarate i pijete čaj.

Mjeku: Ju ka rënë gripi. Duhet të pushoni dhe të pini çaj.

Boris: Hvala. Doviđenja.

Boris: Ju faleminderit. Ditën e mirë.

Doktor: Doviđenja.

Mjeku: Ditën e mirë.

Boris se oseća dobro.

tačno

netačno

Boris kašlje.

tačno

netačno

Boris ima grip.

tačno

netačno

KUJDES! PAŽNJA!

Në bisedë ndërmjet Bujarit dhe mjekut e vërejtëm se Bujari dhe mjeku kanë përdorur foljet me mbaresë të re: **izvolite**/urdhëroni, **osecate**/ndjeheni, **imate**/keni, **kašljete**/kolliteni, **odmarate**/pushoni, **pijete**/pini.

Mbaresa **te** përdoret për vetën e dytë shumës, por edhe kur i drejtohemë dikujt me respekt, respektivisht me mirësjellje. Dallimi është nëse përemri vëtor për vetën e dytë shumës përdorët me shkronjën e parë të madhe apo të vogël.

Shembuj:

Da li ste **Vi** doktor?/A jeni Ju mjek?

Da li ste **vi** doktor**i**?/A jeni ju mjek**ë**?

Në shembullin e parë i drejtohemë me mirësjellje një mjeku, ndërsa në rastin e dytë pyesim më shumë persona, siç mund të vërehet në mbaresën e emrit e cila përcakton shumësin.

Vërejtje: kur janë më shumë persona të cilëve iu drejtohemë me respekt, në ato raste përemri vëtor ju shkruhet me shkronjën e parë të vogël

2 Vendosi foljet në vendin përkatës.

Rasporedi glagole na odgovarajuće mesto.

ima imamo imaš imate imam

Ja _____
Ti _____
On _____
Mi _____
Vi _____

temperaturu.

3 Lexo rregullin, pastaj lexo tekstin dhe përzgjidh formën e duhur.

Pročitaj pravilo, a zatim pročitaj tekst i izaberi odgovarajući oblik.

KUJDES! PAŽNJA!

Deri më tani kemi mësuar se fjalitë mohore ndërtohen ashtu që para foljes shtohet pjesëza **ne** /nuk. Megjithatë, kjo nuk vlen tek folja **imam** / kam. Në vend të kësaj përdoret **nemam** / nuk kam

ja **nemam**/unë nuk kam

mi **nemamo**/ne nuk kemi

ti **nemaš**/ti nuk ke

vi **nemate**/ju nuk keni

on **nema**/ai nuk ka

1. Ana: Ja danas nemam biologiju.
 2. Hej, ti danas imaš muzičko.
 3. Nikola se danas oseća dobro. Nema temperaturu.
 4. Vi nemate danas fizičko, ali imate u ponedeljak.
-

1. Ana danas **ima / nema** biologiju.
2. Ja danas **imam / nemam** muzičko.
3. Nikola **ima / nema** temperaturu.
4. Vi **imate / nemate** fizičko u ponedeljak.

4 Lexo rregullin e pastaj shkruaj çfarë bëjnë vajzat në fotografi para se të nisën për shkollë. Kujdes: shfrytëzo fjalët e ofruara, vetëm se njëren fjalë duhet ta shkruash vetë.

Pročitaj pravilo, a zatim napiši šta rade devojčice na slikama nego što krenu u školu. Obrati pažnju: iskoristi ponuđene reči, ali jednu reč moraš sam na napišeš.

KUJDES! PAŽNJA!

Në gjuhën serbe ekzistojnë foljet me të cilat përdoret edhe fjala **se**, që është shkurtesë e **sebe/vet**.

Shembuj:

Ja **se** osećam dobro./Unë ndjehem mirë.

Ja **se** odmaram./Unë pushoj.

Fjala **se** gjithnjë mbetet e njëjtë në të gjitha vetat, por është e domosdoshme të jetë para foljes.

Shembuj:

Ja **se** osećam dobro.
Unë ndjehem mirë.

Ja **se** ne osećam dobro.
Unë nuk ndjehem mirë.

Da li **se** osećam dobro?
A ndjehem mirë?

Ti **se** osećaš dobro.
Ti ndjehesh mirë.

Ti **se** ne osećaš dobro.
Ti nuk ndjehesh mirë.

Da li **se** osećaš dobro?
A ndjehesh mirë?

Vi **se** osećate dobro.
Ju ndjeheni mirë.

Vi **se** ne osećate dobro.
Ju nuk ndjeheni mirë.

Da li **se** osećate dobro?
A ndjeheni mirë?

umiva obuva budi oblači

07:00

U 7 sati Jelena _____.

07:10

U 07:10 Marija _____.

07:15

U 07:15 Dragana _____.

07:20

U 7:20 Sanja _____.

5 Shiko mbaresat e foljeve të ofruara dhe pastaj renditi në vendin përkatës.

Pogledaj nastavke ponuënë glagola, a zatim ih rasporedi na odgovarajuće mesto.

mora moramo moraš morate moram

ja _____

mi _____

ti _____

vi _____

on/ona _____

KUJDES! PAŽNJA!

Për t'u shprehur diçka që është e domosdoshme për t'u bërë, përdoret folja **moram**/ duhet. Siç e vërejtëm, ajo zgjedhohet sikurse edhe foljet tjera, por pas saj duhet të shtohet edhe një folje tjetër, e cila shpreh veprimin që duhet bërë. Folja **moram**/ duhet dhe folja tjetër lidhen me lidhëzën **da/të**.

Shembuj:

Ja **moram** danas **da učim**. / Unë duhet të mësoj sot.

Morate da pijete čaj. / Duhet të pini çaj.

Siç vërehet në shembuj, folja **moram**/duhet përputhet me foljen e dytë në vetë dhe numër.

6 Lidh fjalët nga kolona e majtë dhe e djathtë.

Poveži reči iz leve i desne kolone.

1. Ja moram	A. spava.
2. On mora	B. čitate.
3. Mi moramo	da C. kupim ogledalo.
4. Vi morate	D. slušaš.
5. Ti moraš	E. jedemo.

REČNIK/ FJALOR

boli me (glava / stomak / zub...) / më dhemb (koka/barku/dhëmbi...)

čaj / çaj

grip / grip

hvala / faleminderit

izvolite / urdhëroni

kašljem / kollitem

loše / keq

moram da / më duhet të

nemam / nuk kam

pijem / pi

imam temperaturu / kam temperaturë

Glagoli sa povratnom zamenicom *se* / Foljet me përemrin vetvetor “*se*”

se budim / zgjohem
se oblačim / vishem
se obuvam / mbathem
se odmaram / pushoj
se osećam / ndjehem
se umivam / lajë sytë

LEKCIIONI 14 / LEKCIJA 14

1 Shëno fjalët e ofruara në vendin përkatës.

Upiši ponuđene reči na odgovarajuće mesto.

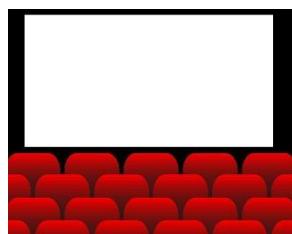
škola bioskop pozorište biblioteka poslastičarnica pekara
restoran prodavnica

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

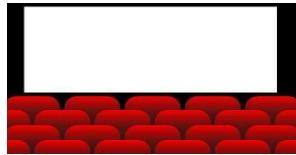
8. _____

2 Shëno se çfarë është paraqitur në fotografi.

Obeleži šta je prikazano na slikama.

- škola pekara poslastičarnica

- bioskop škola restoran

- pekara biblioteka škola

- pozorište restoran prodavnica

- biblioteka bioskop škola

- poslastičarnica prodavnica restoran

- škola pozorište biblioteka

- bioskop restoran poslastičarnica

3 Lexo rregullin dhe pastaj rendit emrat sipas gjinisë së tyre.

Pročitaj pravilo, a zatim rasporedi imenice prema njihovom rodu.

KUJDES! PAŽNJA!

Në dy detyrat e paraparke kemi mësuar emrat e ri. Disa janë ét gjinisë mashkullore, disa asnjanëse e disa të gjinisë femërore. Mund të dallojmë gjininë e tyre.

Fjalët (emrat) e **gjinisë mashkullore**: përfundojnë me bashkëtingëllorë.

Fjalët (emrat) e **gjinisë femërore**: përfundojnë me zanoren **a**.

Fjalët (emrat) e **gjinisë asnjanëse**: përfundojnë me zanoren **e**.

škola bioskop pozorište biblioteka poslastičarnica pekara
restoran prodavnica

Muški rod

Ženski rod

Srednji rod

4 Lexo rregullin, e pastaj lidh fjalitë dhe në kolonën e djathtë zgjidh formën e drejtë.

Pročitaj pravilo, a zatim poveži rečenice i u desnoj koloni izaberi pravilan oblik.

PAŽNJA! KUJDES!

Nëse duam të themi se dikush shkon në shkollë, restorant ose ndonjë vend tjetër të cilin e kemi mësuar në ushtrimet paraprake, do të përdorim parafjalën **u** (**në**) dhe rasën kallëzore (akuzativ), të cilën e përdorim për objekt të vërtetë. Kjo nënkupton se mbaresa do të ndryshojë vetëm tek emrat e gjinisë femërore. Mbaresa **a** shndërrohet në **u**.

1. Gde ideš večeras?	A. On ide u pozorište / pozorištu .
2. Gde idemo sutra?	B. Ona ide u biblioteku / biblioteka .
3. Gde on ide u ponедeljak?	C. Idem u bioskop / bioskopu .
4. Gde oni udu u petak?	D. Idemo u škola / školu .
5. Gde ona ide u sredu?	E. Oni idu u poslastičarnicu / poslastičarnica .

5 Lexo rregullin, e pastaj shkruaj fjalitë. Duhet t'i vendosësh fjalët në formën përkatëse.

Pročitaj pravilo, a zatim napiši rečenice. Potrebno je da reči staviš u odgovarajući oblik.

KUJDES! PAŽNJA!

Për shprehje të dëshirës në gjuhën serbe përdoret folja **želim**/dua. Pas kësaj folje përdoret lidhëza **da/ të**.

Shembuj:

Ja **želim** **da idem** u bioskop./Unë dua të shkoj në kinema.

Mi **ne želimo** **da idemo** u restoran./Ne nuk duam të shkojmë në restorant.

Sic mund të vërehet në shembuj, folja **želim**/dua dhe folja e cila pason pas lidhëzës të **da/të**, përputhën në gjini dhe numër.

Nëse një person dëshiron diçka nga personi tjeter, në këto raste këto dy folje nuk do të përputhën në vetë dhe numër.

Shembuj:

Ja **želim** da moj brat **kupi** lampu./Unë dua që vëllai im të blejë llambë.

Ona **ne želi** da ja **idem** u bioskop./Ajo nuk do që unë të shkoj në kinema.

1. želi / jede

Ja želim da jedem.

2. želi / uči

Mi .

3. želi / peca

Ti .

4. želi / peva

On .

6 Lexo rregullin dhe pastaj lexo fjalët e dhëna. Gjeji në fjalor në fund të leksionit.

Proçitaj pravilo, a zatim proçitaj date reči. Pronaði ih u reçniku na kraju lekcije.

PAŽNJA! KUJDES!

Tek fjala **želim** hasim për herë të parë në shkronjën **ž**. Nuk duhet ngatërruar me shkronjën **z**, pasi tingëllojnë krejtësisht ndryshe.

Shkronja **ž** (zh)

žar, žaba, želim, želja, žir, puž, žagor, žgoljav, Alžir

7 Shëno trajtat e duhura të foljeve që teksti të jetë i saktë.

Obeleži odgovarajuće oblike glagola da bi tekst bio taçan.

1. Danas (**su / je**) subota. Ja danas ne (**ideš / idem**) u školu. (**Želim / Žele**) da (**ide / idem**) u park.
2. Ana se ne (**osećamo / oseća**) dobro. (**Nemam / Nema**) temperaturu, ali je (**bolim / boli**) glava.
3. Mi (**idem / idemo**) u prodavnici. (**Želimo / Želiš**) da (**kupiš / kupimo**) nešto.

8 Lexo rregullin, e pastaj plotëso fjalitë.

Proçitaj pravilo, a zatim dopuni reçenice.

KUJDES! PAŽNJA!

Deri tani kemi mësuar të gjitha format e foljeve në kohën e tashme, përvèç vetës së tretë shumës. Për formimin e vetës së tretë shumës përdoren tri lloje të ndryshme të mbaresave, varësisht nga folja: **e, u** ose **aju**

Mbresa **e** përdoret nëse veta e parë njëjës përfundon me **im**.

Mbresa **u** përdoret nëse veta e parë njëjës përfundon me **em**.

Mbresa **aju** përdoret nëse veta e parë njëjës përfundon me **am**.

Shembuj:

Ja radim./Unë punoj. Oni rade./Ata punojnë.

Ja kašljem./Unë kollitem. Oni kašlju./Ata kolliten.

Ja nemam./Unë nuk kam. Oni nemaju./Ata nuk kanë.

1. Stefan i Ana čitaju. (čitam)

2. Darko i Sanja . (pričam)

3. Zoran i Branka . (slavim)

4. Oni sada . (spavam)

5. Mira i Lana čaj. (pijem)

REČNIK / FJALOR

biblioteka / bibliotekë
bioskop / kinema
pekarja / furrë
poslastičarnica / ēmbëltore
pozorište / teatër
prodavnica / shitore
restoran / restorant
škola / shkollë
Alžir / Algjer
nešto / dička
večeras / sonte
puž / kërmilli
slavim / festoj
žaba / bretkosë
žagor / murmuritje
žar / guacë
želim da / dua të
želja / dëshirë
žgoljav / thatanik
žir / boçë

LEKSIONI 15 / LEKCIJA 15

1 Lexo dialogun, pastaj shkruaji fjalët e dhëna në vendin përkatës.

Pročitaj dijalog, a zatim date reči upiši na odgovarajuće mesto.

Konobar: Dobar dan. Izvolite.

Kamerieri: Mirë dita. Urdhëroni.

Mladić: Dobar dan.

I riu (djaloshi): Mirë dita.

Devojka: Dobar dan. Želim jedan kolač i čaj.

E reja (vajza): Mirë dita. Dua një ëmbëlsirë dhe çaj.

Konobar: Još nešto?

Kamerieri: Diçka tjetër?

Devojka: Ne, hvala. To je sve.

E reja(vajza): Jo, faleminderit. Kjo ishte e tëra.

Konobar: Šta Vi želite?

Kamerieri: Po Ju çfarë dëshironi?

Mladić: Ja ću uzeti hamburger, pomfrit i sok.

I riu (djaloshi): Unë do të marr një hamburger, pomfrit dhe lëng.

Konobar: U redu. Hvala.

Kamerieri: Në rregull. Faleminderit.

hamburger

sok

pomfrit

kolač

čaj

Devojka: Želim jedan _____ i _____.

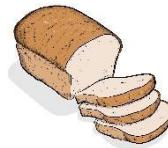
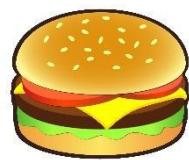
Mladić: Ja će uzeti _____, _____ i _____.

2 Shkruaj emërtimet e ushqimit dhe të pijeve në vendin përkatës nën fotografi.

Upiši nazive hrane i pića na odgovarajuće mesto ispod slike.

pica voda sendvič salata čaj pomfrit kafa hamburger
hleb mleko kolač sok

HRANA

PIĆE

3 Lexo rregullin, pastaj rendit fjalët sipas gjinisë.

Pročitaj pravilo, a zatim rasporedi reči prema rodu.

KUJDES! PAŽNJA!

Në ushtrimin paraprak patëm emra të të tri gjinive.

Të kujtojmë rregullin për njohjen e gjinisë së emrave të cilët i hasëm në mësimin 14.

Fjalët e **gjinisë mashkullorë**: përfundojnë me bashkëtingëllorë.

Fjalët e **gjinisë femërore**: përfundojnë me zanoren **a**.

Fjalët e **gjinisë asnjanëse**: përfundojnë me zanoren **o** ose **e**.

pica voda sendvič salata čaj kolač pomfrit kafa
hamburger hleb mleko sok

Muški rod

Ženski rod

Srednji rod

4 Lexo rregullin, pastaj porosit ushqim dhe pije.

Pročitaj pravilo, a zatim naruči hranu i piće.

PAŽNJA!/KUJDES!

Pse është e rëndësishme të dimë gjininë e emrave që tregojnë ushqim dhe pije?

Sepse kjo do të na ndihmojë të porosisim diçka për të ngrënë dhe pér të pirë.

Pér të porositur, duhet të dimë si tingëllojnë emrat e dhënë në rasën kallëzore (akuzativ).

Emrat e gjinisë mashkullorë dhe asnjanëse nuk do ta ndryshojnë formën e tyre, ndërsa tek emrat e gjinisë femërore mbaresa **a** do të shndërrohet në **u**.

Dijalog 1

Konobar: Izvolite. Šta želite da naručite?

Gost: Želim _____ i _____. (pica / sok)

Konobar: Da li je to sve?

Gost: Da. Hvala.

Dijalog 2

Konobar: Dobro veče. Izvolite.

Gost 1: Ja ču uzeti _____ i _____. (sendvič / voda)

Gost 2: Ja želim samo _____. (salata)

Konobar: Još nešto?

Gost 1: I jedan _____, molim Vas. (kolač)

Kobobar: Naravno. Hvala Vam.

Dijalog 3

Konobar: Dobar dan. Da li želite da naručite?

Gost: Dobar dan. Želim jedan _____. (hamburger)

Konobar: Da li želite i _____? (pomfrit)

Gost: Ne, hvala. Ja ču uzeti još i _____. (sok)

Konobar: U redu. Hvala.

5 Lexo rregullin, pastaj shkruaj fjalët në vendin përkatës.

Pročitaj pravilo, a zatim upiši reči na odgovarajuće mesto.

KUJDES! PAŽNJA!

Në ushtrimet paraprake kemi hasur në një formë të re të foljes:

Ja ču uzeti.../Unë do të marr ...

Kjo është folje në kohën e ardhme (futur) dhe shërben për të shprehur një veprim në të ardhmen. Ndërtohet nga dy pjesë: e ndryshueshme dhe e pandryshueshme.

Pjesa e ndryshueshme ndryshohet në këtë mënyrë:

ja ču/unë do të mi čemo/ ne do të

tu češ/ti do të vi čete/ju do të

on/ona če/ai/ajo do të oni če/ata do të

Pjese a dytë është infinitivi – forma e pandryshueshme e foljes të cilën e gjeni nëpër fjalorë.

ćemo ćeš će ču čete

uzeti

Ja ____ uzeti. Mi ____ uzeti.
Ti ____ uzeti. Vi ____ uzeti.
On ____ uzeti. Oni ____ uzeti.

naručiti

Ja ____ naručiti. Mi ____ naručiti.
Ti ____ naručiti. Vi ____ naručiti.
On ____ naručiti. Oni ____ naručiti.

REČNIK / FJALOR**Hrana / Ushqim**

hamburger / hamburger
hleb / bukë
kolač / ëmbëlsirë
pica / picë
pomfrit / pomfrit
salata / sallatë
sendvič / sandviç

Piće / Pije

kafa / kafe
mleko / qumësht
sok / lëng
voda / ujë
devojka / vajza
gost / mysafir
mladić / djaloshi
naravno / natyrisht
naručite / porositni
samo / vetëm
sve / gjithçka
u redu / në rregull
uzeti / të merrni

LEKSIONI 16 / LEKCIJA 16

1 Foljet e dhëna janë paraqitur në fjalor. Me ndihmën e tyre ndërto kohën e tashme dhe të ardhshme. Kontrollo zgjidhjen nën tekst.

Dati glagoli su pronađeni u rečniku. Pomoću njih napravi sadašnje i buduće vreme. Proveri rešenja ispod teksta.

Folja: biti

Koha e tashme

ja sam _____
ti _____
on/ona _____

Koha e ardhshme

ja _____
ti _____
on/ona _____

mi _____
vi _____
oni _____

Folja: ići

Koha e tashme

ja _____
ti ideš
on/ona _____

Koha e ardhshme

ja _____
ti _____
on/ona _____

mi _____
vi _____
oni _____

Folja: čitati

Koha e tashme

ja _____
ti _____
on/ona čita

Koha e ardhshme

ja _____
ti _____
on/ona _____

mi _____
vi _____
oni _____

Rešenje:

Folja: biti

Koha e tashme

----- smo
si ste
je su

Koha e ardhshme

ću biti
ćeš biti
će biti

ćemo biti
ćete biti
će biti

Folja: ići

Koha e tashme

idem idemo
----- idete
ide idu

Koha e ardhshme

ću ići
ćeš ići
će ići

ćemo ići
ćete ići
će ići

Folja: čitati

Koha e tashme

čitam čitamo
čitaš čitate
----- čitaju

Koha e ardhshme

ću čitati
ćeš čitati
će čitati

ćemo čitati
ćete čitati
će čitati

2 Lexoje rregullin, pastaj formo fjali mohuese ashtu që fjalët e ofruara do t'i shkruash në vendin përkatës. Një fjalë mund të shkruhet më shumë herë.

Pročitaj pravilo, a zatim napravi odrične rečenice tako što ćeš ponuđene reči upisati na odgovarajuće mesto. Jedna reč se može upisati više puta.

PAŽNJA!/KUJDES!

Format mohuese për kohën e ardhshme ndërtohen ashtu që ndryshon fjala e parë, ndërsa pjesa tjetër e foljes (infinitivi) mbetet e pandryshuar.

Pjesa e parë ndryshon si në vijim:

ja neću /unë nuk do të	mi nećemo /ne nuk do të
ti nećeš /ti nuk do të	vi nećete /ju nuk do të
on, ona neće /ai, ajo nuk do të	oni neće /ata nuk do të

neću nećeš neće nećemo nećete

kašljati/ “me u kollitë”

On _____ kašljati.

Mi _____ kašljati.

Oni _____ kašljati.

Voziti/ “me vozitë”

Ti _____ voziti.

Vi _____ voziti.

Ona _____ voziti.

Spavati/”me fjet”

Ja _____ spavati.

On _____ spavati.

Oni _____ spavati.

3 Lexo dhe përgjigju nëse pohimet e dhëna janë të sakta apo të pasakta.

Pročitaj i odgovori da li su date tvrdnje tačne ili netačne.

Lidija: Raspust počinje za deset dana. Da li putuješ?

Lidija: Pushimi shkollor fillon pas dhjetë ditësh. A do tē udhëtosh?

Aleksandar: Ja ču ići na more, a posle možda u London. A ti?

Aleksandër: Unë do tē shkoj në deti, kurse më vonë ndoshta në Londër. Po ti?

Lidija: Ja ču ići na planinu, a zatim u Italiju.

Lidija: Unë do tē shkoj në mal, kurse pastaj në Itali.

Aleksandar: Kako češ putovati?

Aleksandër: Me çka do tē udhëtosh?

Lidija: Na planinu ču ići autom, a u Italiju avionom. A ti?

Lidija: Në mal do tē shkoj me veturë, kurse në Itali me avion. Po ti?

Aleksandar: Na more ču putovati autobusom, a u London avionom.

Aleksandër: Në deti do tē udhëtoj me autobus, kurse në Londër me avion.

-
1. Aleksandar će putovati u Italiju.	☐ tačno	☐ netačno
2. Lidija će ići na planinu.	☐ tačno	☐ netačno
3. Aleksandar će putovati na more autom.	☐ tačno	☐ netačno
4. Lidija će u Italiju putovati autobusom.	☐ tačno	☐ netačno

KUJDES! PAŽNJA!

Kemi mësuar tashmë që, nëse duam të themi se ku shkojmë, atëherë përdorim akuzativin. Kjo vlen madje edhe për shtete, qytete, dete, male dhe vende të tjera.

Është me rëndësi të dimë gjininë e emrave që të mund të themi sekundar shkojmë.

Emërtimet e shteteve dhe të qyteteve që përfundojnë me **a** janë të gjinisë femërore, ashtu që në akuzativ emërtimi i tyre do ta ketë mbaresën **u**.

Shembull:

Italija: Putujem u Italiju./**Italia:** Udhëtoj për në Itali.

Emërtimet e qyteteve dhe të shteteve që përfundojnë me bashkëtingëllore janë të gjinisë mashkulllore, ashtu që forma e tyre në akuzativ nuk ndryshon.

Primeri: Shembull:

Pariz: Putujem u Pariz. / **Paris:** Udhëtoj për Paris.

4 Shkruaj kush për ku udhëton.

Napiši ko kuda putuje.

1. Nikola putuje u _____. (Francuska)
2. Sanja putuje u _____. (Beč)
3. Darko putuje u _____. (Tirana)
4. Ivana putuje u _____. (Drač)
5. Jelena putuje u _____. (Atina)
6. Miloš putuje u _____. (London)

5 Shkruaj emrat e mjeteve të transportit nën fotografinë e tyre.

Upiši nazive prevoznih sredstava ispod njihovih slika.

auto avion autobus voz brod bicikl tramvaj taksi

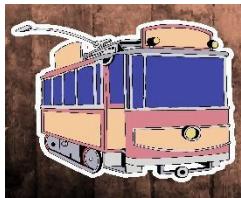

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

6 Lexo rregullin, e pastaj shkruaj se kush si udhëton.

Pročitaj pravilo, a zatim napiši kako ko putuje.

KUJDES! PAŽNJA!

Nëse duam të themi se cili mjet i transportit përdoret për udhëtim, në emërtimin e mjetit transportues shtohet vazhdimi **em** ose **om**.

Nastavak **em** koristi se u sledećim situacijama: posle slova **j, lj, nj, č, đ, ž, š, č, dž, c, r** ili posle grupe slova **st, št, zd, žd.** Vazhdimi **em** përdoret në situatat si në vijim: pas shkronjave **j, lj(l), nj, č(q), đ(gj), ž(zh), š(sh), č(c), dž(xh), c, r** ose pas **st, št, zd, žd.**

Pas shkronjave të tjera përdoret vazhdimi **om**.

1. Nikola putuje u školu **autobusem / autobusom**.
2. Nela ide u restoran **tramvajem / tramvajom**.
3. Sara ide u bioskop **taksijem / taksijom**.
4. Bogdan ide u biblioteku **biciklem / biciklom**.
5. Andëla ide u Italiju **brodem / brodom**.
6. Isidora putuje u Albaniju **avionem / avionom**.

KUJDES! PAŽNJA!

Tek fjala **taksi** është shtuar shkronja **j** përpara vazhdimit në mënyrë që të mos gjenden dy zanore njëra pas tjetres.
taxsi - taksijem

REČNIK/FJALOR

biti/ me qenë (për të qenë)
čitati/lexuar (për të lexuar)
ići/shkuar (për të shkuar)
Italija – u Italiju/ Italia – në Itali
kašljati/kollitur (për t'u kollitur)
more – na more/ det – në deti
moda/ndoshta
planina – na planin/ mali – në mal
počinje/fillon
posle/më vonë
putuješ/udhëton
raspust/pushim shkollar
spavati/ me fjet (për të fjetur)
voziti/ me vozitë (për të vozitur)
zatim/pastaj

Prevozna sredstva/Mjetet e transportit

auto – autom/ veturë – me veturë
autobus – autobusom/ autobus – me autobus
avion – avionom/avion – me avion
bicikl – biciklom/biçiklete – me biçikletë
brod – brodom/anije – me anije
taksi – taksijem/taksi – me taxi
tramvaj – tramvajem/ tramvaj – me tramvaj
voz – vozom/ treni - me tren

Tirana/Tiranë

Drač/Durrës

Atina /Athinë

London /Londër

LEKSIONI 17 / LEKCIJA 17

1 Deri më tani i mësuam numrat deri në 31. Si shqiptohen numrat prej 31 deri ne 40? Kujto atë çfarë din duke plotësuar fushat me fjalët e ofruara.

Do sada smo učili brojeve do 31. Kako glase brojevi od 31 do 40? Podseti se onoga što znaš tako što ćeš dopuniti polja ponuđenim rečima.

četiri sedam jedan šest tri devet pet dva osam

31 32 33 34
trideset _____ trideset _____ trideset _____ trideset _____

35 36 37 38
trideset _____ trideset _____ trideset _____ trideset _____

39
trideset _____

2 Tani do t'i mësojmë edhe numrat deri në 100. Shëno numrat e shkruar saktë.

Sada čemo naučiti i brojeve do 100. Obeleži ispravno napisane brojeve.

A. 40	☐ četiri	☐ četrnaest	☐ četrdeset
B. 50	☐ petnaest	☐ pedeset	☐ pet
C. 60	☐ šest	☐ šezdeset	☐ šesnaest
D. 70	☐ sedamdeset	☐ sedam	☐ sedamnaest
E. 80	☐ osam	☐ osamnaest	☐ osamdeset
F. 90	☐ devedeset	☐ devetnaest	☐ devet
G. 100	☐ deset	☐ jedan	☐ sto

3 Renditi fjalët e dhëna në vendin përkatës.

Rasporedi date reči na odgovarajuće mesto.

šezdëset sto trideset sedamdeset dvadeset
devedeset pedeset osamdeset četrdeset

A. 93: _____ tri

B. 38: _____ osam

C. 100: _____

- D. 41: _____ jedan
 E. 62: _____ dva
 F. 84: _____ četiri
 G. 26: _____ šest
 H. 77: _____ sedam
 I. 59: _____ devet

4 Shëno numrat që i lexon.

Obeleži brojeve koje pročitaš.

dvadeset pet, četrdeset četiri, pet, devedeset šest, šezdeset dva, trideset
 osam, šezdeset sedam, sedamnaest, sedamdeset pet, pedeset sedam,
 trideset, osamdeset pet

1	10	20	30	40	50	60	70	80	90
5	13	24	33	44	54	62	73	85	91
8	17	25	35	46	57	64	75	87	94
9	18	26	38	49	59	67	78	88	96

5 Si shkruhen me fjalë numrat vijues? Zgjidh fjalën përkatëse.

Kako se pišu rečima sledeći brojevi? Izaberi odgovarajuću reč.

A. 91: _____ jedan	☐ devset	☐ devedeset	☐ devetnest
B. 43: _____ tri	☐ četrdeset	☐ četrest	☐ četrset
C. 65: _____ pet	☐ šeset	☐ šezdeset	☐ žešdeset
D. 79: _____ devet	☐ sedamset	☐ semset	☐ sedamdeset
E. 86: _____ šest	☐ osamset	☐ osamnaest	☐ osamdeset
F. 53: _____ tri	☐ pedeset	☐ peset	☐ petnaest

6 Së pari lexo rregullin, e pastaj zgjidh detyrat matematikore. Përzgjidh veprimin dhe rezultatin e saktë.

Najpre pročitaj pravilo, a zatim reši matematičke zadatke. Izaberi operaciju i tačan rezultat.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të shumëzojmë dy numra, ndërmjet tyre përdoret fjalë **puta** /herë (x).

Shembull:

$2 \times 5 = 10$ ili dva **puta** pet je deset/ dy herë pesë bëjnë dhjetë

Kur i pjesëtojmë dy numra, ndërmjet tyre përdorim fjalët **podeljeno sa** / pjesëtuar me(:).

Shembull:

$15 : 3 = 5$ ili petnaest **podeljeno sa** tri je pet/ pesëmbëdhjetë pjesëtuar me tre bëjnë pesë

trideset pedeset šest sedam osamnaest šest devet četiri

3×6 tri **puta / podeljeno sa** šest je _____

$24 / 4$ dvadeset četiri **puta / podeljeno sa** četiri je _____

10×3 deset **puta / podeljeno sa** tri je _____

$36 / 9$ trideset šest **puta / podeljeno sa** devet je _____

8×7 osam **puta / podeljeno sa** sedam je _____

$63 / 9$ šezdeset tri **puta / podeljeno sa** devet je _____

$72 / 8$ sedamdeset dva **puta / podeljeno sa** osam je _____

REČNIK/FJALOR

40 – četrdeset/dyzet

50 – pedeset/pesëdhjetë

60 – šezdeset/gjashtëdhjetë

70 – sedamdeset/shtatëdhjetë

80 – osamdeset/tetëdhjetë

90 – devedeset/nëntëdhjetë

100 – sto/njëqind

podeljeno sa (/)pjesëtuar me (/)

puta (×)/herë (×)

LEKCIIONI 19 / LEKCIJA 19

1 Lexo dhe pastaj zgjidh përgjigjet e sakta.

Pročitaj i zatim izaberi tačne odgovore.

Ja sam Sonja. Živim u Novom Brdu. Imam 14. godina. Imam brata. On se zove Ivan i ima 12 godina.

Ja volim da čitam i crtam. U slobodno vreme slušam muziku.

Treniram odbojku, a ponekad volim da igram tenis.

Ja sam Janko. Živim u Gračanici i imam 15 godina. Ja imam sestru. Ona se zove Katarina i ima 18 godina.

Ja volim da programiram i igram igrice na kompjuteru.

Treniram fudbal, a često igram košarku.

Sonja ima brata sestru

Janko živi u Novom Brdu Kraljevu

Janko ima četrnaest godina petnaest godina

Sonja trenira tenis odbojku

Janko trenira fudbal košarku

2 Si quhen sportet? Lexo pastaj shkruaj fjalët e ofruara nën fotografitë përkatëse.

Kako se zovu sportovi? Pročitaj, a zatim upiši ponuđene reči ispod odgovarajućih slika.

košarka fudbal tenis odbojka rukomet karate šah

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

3 Cili është sporti yt i preferuar? Lexo tekstin e pastaj lidhi emërtimet e sporteve të preferuara me emrin përkatës.

Koji je tvoj omiljeni sport? Pročitaj tekst, a zatim imena omiljenih sportova poveži s odgovarajućim imenom.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të pyesim dikë se cili është sporti i tij i preferuar, do të përdorim pyetjen si në vijim:

Koji je tvoj omiljeni sport?/Cili është sporti yt i preferuar?

Pyetja **Koji je tvoj omiljeni...?** përdoret për emrat e gjinisë mashkulllore. Për emrat e gjinisë femërore do të përdorim **Koja je tvoja omiljena...?**

Shembuj:

Koji je tvoj omiljeni sport?/Cili është sporti yt i preferuar?

Koja je tvoja omiljena boja?/Cila është ngjyra jote e preferuar?

Osoba koja pita: Zdravo. Kako se zoveš?

Anja: Zdravo. Ja sam Anja.

Osoba koja pita: Anja, da li voliš sport?

Anja: Da, volim.

Osoba koja pita: Koji je tvoj omiljeni sport?

Anja: Moj omiljeni sport je tenis.

Osoba koja pita: Zdravo.

Zoran: Zdravo.

Osoba koja pita: Kako se zoveš?

Zoran: Zoran.

Osoba koja pita: Da li ti voliš sport?

Zoran: Da, ja volim fudbal.

Osoba koja pita: Da li je fudbal tvoj omiljeni sport?

Zoran: Volim i košarku, ali fudbal je moj omiljeni sport

Osoba koja pita: Zdravo. Kako se zoveš?

Nena: Zdravo. Ja sam Nena.

Osoba koja pita: Da li ti treniraš neki sport?

Nena: Ne, ali ponekad igram tenis.

Osoba koja pita: Koji je tvoj omiljeni sport?

Nena: Moj omiljeni sport je košarka.

Osoba koja pita: Zdravo.

Saša: Zdravo.

Osoba koja pita: Kako se ti zoveš?

Saša: Ja sam Saša.

Osoba koja pita: Saša, da li voliš fudbal?

Saša: Ja ne volim fudbal.

Osoba koja pita: Koji sport voliš?

Saša: Treniram odbojku. Odbojka je moj omiljeni sport.

Osoba koja pita: Hvala. Zdravo.

Saša: Zdravo.

Anja •

• košarka

Zoran •

• odbojka

Nena •

• tenis

Saša •

• fudbal

4 Cili është hobi yt? Lexo dhe zgjidh fjalën përkatëse.

Koji je tvoj hobi? Pročitaj i izaberi odgovarajuću reč.

KUJDES! PAŽNJA!

Kur duam të pyesim dikë çfarë hobi ka, do t'ia parashtrojmë këtë pyetje:

Koji je tvoj hobi?/Çfarë hobi ke?

Zdravo, Lana. Koji je tvoj hobi?

Lana: Ja volim da pišem pesme. Moj hobi je pisanje.

Ćao, Slavko. Koji je tvoj hobi?

Slavko: Ja volim da sviram gitaru. Moj hobi je sviranje.

Zdravo, Mila. Da li imaš hobi?

Mila: Volim da crtam. Moj hobi je crtanje.

Ćao, Bogdane. Da li ti imaš hobi?

Bogdan: Volim kompjutere i da programiram. Moj hobi je programiranje.

Lana: Ja volim da pišem pesme. Moj hobi je **crtanje / pisanje**.

Slavko: Ja volim da sviram gitaru. Moj hobi je **pisanje / sviranje**.

Mila: Volim da crtam. Moj hobi je **crtanje / pisanje**.

Bogdan: Volim kompjutere i da programiram.

Moj hobi je **sviranje / programiranje**.

KUJDES! PAŽNJA!

Në gjuhën serbe nga foljet mund të formohen emrat. Ndërtimi i emrave që u paraqiten në këtë ushtrim është bërë në mënyrë të thjeshtë. Në bazën e foljes (e cila fitohet duke e larguar mbaresën **ti** nga infinitivi i foljes) shtohet mbaresa **nje**.

Shembuj:

crtati – **crtanje**

të vizatosh - vizatimi

pisati – **pisanje**

të shkruash - shkrimi

svirati – **sviranje**

t'i biesh instrumentit – rënia e instrumentit

programirati – **programiranje**

të programosh - programimi

5 Bodganit i pëlqen teknika. Çka ka ai? Shkruaj emrat e aparatave.

Bogdan voli tehniku. Šta on ima? **Upiši nazive** uređaja.

laptop kompjuter telefon tablet mobilni telefon

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6 Çka është paraqitur në fotografi? Zgjidh përgjigjen e saktë.

Šta je prikazano na slikama? Izaberi tačan odgovor.

telefon

tablet

laptop

telefon

kompjuter

mobilni telefon

tablet

laptop

kompjuter

laptop

telefon

tablet

kompjuter telefon tablet

REČNIK/ FJALOR

Sportovi / Sporte

fudbal / futboll

karate / karate

košarka / basketboll

odbojka / volejboll

rukomet / hendboll

šah / shah

tenis / tenis

Uređaji / Aparate

kompjuter / kompjuter

laptop / laptop

mobilni telefon / telefon mobil

tablet / tablet

telefon / telefon

crtati – crtanje / të vizatosh - vizatimi

pisati – pisanje / të shkruash - shkrimi

programirati – programiranje / të programosh - programimi

svirati – sviranje / t'i biesh instrumentit – rënia e instrumentit

često / shpesh

hobi – Koji je tvoj hobi? / hobi – Cili është hobi yt?

igram / luaj

igrice / lojëra

na kompjuteru / në kompjuter

omiljen – omiljena / i preferuar – e preferuar

ponekad / nganjëherë

programiram / programo

se zove / quhet

slobodno vreme / kohë e lirë

sport / sport

treniram / ushtroj

LEKSIONI 20 / LEKCIJA 20

1 Deri më tash i kemi mësuar të gjitha shkronjat në gjuhën serbe, ndërsa tash do të njohim alfabetin. Mundohu ta thuash.

Do sada smo naučili sva slova u srpskom jeziku, a sada ćemo upoznati abecedu. Probaj da je izgovoriš.

A a B b C c Č č Ć č D d Dž dž Đ đ E e F f G g
H h I i J j K k L l Lj lj M m N n Nj nj O o P p
R r S s Š š T t U u V v Z z Ž ž

KUJDES! PAŽNJA!

Në gjuhën serbe përdoren dy alfabe: latin dhe cirilik. Ne kemi përdorur vetëm alfabetin latin, sepse është më i lehtë për mësim. Alfabeti cirilik, përveç në gjuhën serbe, përdoret edhe në gjuhën ruse, bullgare, maqedonase, ukrainase e disa gjuhë të tjera.

2 Lexo shkronjat e veçuara të alfabetit.

Pročitaj slova obeležena u abecedi.

A a B b C c Č č Ć č D d Dž dž Đ đ E e F f G g H h I i
J j K k L l Lj lj M m N n Nj nj O o P p R r S s Š š T t
U u V v Z z Ž ž

3 Nganjëherë duhet t'i plotësojmë dokumentet me të dhënat tona. Shiko se si Darko i jep të dhënat e tij. Vendosi në dokument, duke i shënuar fjalët në fushat e zbrazëta.

Ponekad je potrebno da dokumenta popunimo svojim podacima. Pogledaj kako Darko daje svoje podatke. Unesi ih u dokument tako što ćeš date reči upisati u prazna polja.

Službenik: Izvinite, kako se zovete?

Darko: Zovem se Darko.

Službenik: A prezime?

Darko: Ilić.

Službenik: Koja je Vaša adresa?

Darko: Prvomajska ulica, broj 10.

Službenik: A opština?

Darko: Gračanica

Službenik: Koji je Vaš broj telefona?

Darko: 2547844

Službenik: Da li imate imejl?

Darko: Da, darko12345@gmail.com

Službenik: Hvala.

Grad	Imejl	Ime	Broj telefona	Adresa	Prezime
------	-------	-----	---------------	--------	---------

	Darko
	Ilić
	Prvomajska ulica 10
	Gračanica
	2547844
	darko12345@gmail.com

4 Lexo tekstin pastaj në fushat në shtyllën e djathtë të dokumentit shëno të dhënat e sakta.

Pročitaj tekst, pa zatim u poljima desne kolone dokumenta obeleži tačne podatke.

Ja sam Nikolina Lukić.

Moja adresa je Nova ulica 12 u Novom Brdu.

Moj broj telefona je 4356298, a imejl nikolina23@gmail.com.

Ime	☐ Saša	☐ Nikolina
Prezime	☐ Lukić	☐ Luković
Adresa	☐ Avalska ulica 11	☐ Nova ulica 12
Grad	☐ Novi Sad	☐ Novo Brdo
Broj telefona	☐ 4356298	☐ 834652
Imejl	☐ nikolina23@gmail.com	☐ nikson324@gmail

REČNIK / FJALOR

@ – et / et
adresa / adresa
bašta / kopshti
brana / diga
broj telefona / numri i telefonit
butik / butik
drama / dramë
grad / qyteti
hrana / ushqimi
ime / emri
imejl / imejlli
lično / personalisht
ličnost / personalitet
market / market
mašta / imaginatë
paket / paketë
parket / parket
pasta / pastë
prezime / mbiemri
putnik / udhëtari
ručni / manual
sličnost / ngjashmëri
ulica / rruga